

ÉLETTÜNK

XX. évf. 10. szám (20. Jahrg., Nr. 10)

Az európai magyar katolikusok lapja

1988 október

Igéretetek és adósságok

VÁLASZ AZ EGYHÁZ SÜRGETŐ KIVÁNSÁGAIRA

Jól tájékozott forrásból származó értesülés szerint az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke, Miklós Imre államtitkár levélben válaszolt azokra a kritikus megnyilatkozásokra és kivánságokra, amelyeket az egyházak képviselői a miniszterelnök márciusi fogadásán megfogalmaztak. Különösen emlékeztet Paskai primás beszéde és Szendi József veszprémi püspök felszólalása. Ez utóbbit „Bizzunk a kibontakozásban” címmel teljes egészében közöltük lapunk júniusi számának első oldalán.

A levél-válasz, amely nyilván a Grósz-kormány elképzeléseit tükrözi, egy sor olyan törvényhozásilag egyelőre nem szabályozott engedményt helyez kilátásba, amely megkönnyíti az egyházak lelkipásztori és ifjúságnevelői, oktatói és

publicisztikai tevékenységét. A leglényegesebbek: a hitoktatás idő-, hely- szám-beli korlátozásának és engedélyezésének megszüntetése; az ifjúságnevelői tevékenység kiszélesítése; az egyházi iskolák tanárainak és tanulóinak létszámát korlátozó megkötések feloldása; a püspöki körlevelek előzetes cenzúrájának megszüntetése; az előzetes állami engedélyhez kötött egyházi állások körének csökkentése; templomon kívüli körmenetek megtartása engedély nélkül, egyszerű bejelentés alapján; a kórházi beteg és szociális otthonok lakóinak szabad lelkipásztori gondozása, a szentségek kiszolgáltatásával. Szó van a levélben az egyházi sajtó helyzetének felülvizsgálásáról és anyagi támogatásának javításáról, és végül a vallásgyakorlásból

eredő hátrányos megkülönböztetések megszüntetéséről, beleértve a hívő pedagógusokat is. Ezek a könnyítések lényegében belső utasítások és adminisztratív intézkedések felfüggesztését jelentenék. Némely esetben olyan engedményt ígérnek, amelyek egyes helyeken már érvényesültek a gyakorlatban. Ugyanakkor azonban a levél világosan leszögezi azt, hogy nem lehet szó az 1950 előtt feloszlott szerzetes-rendek újraengedélyezéséről és a 40 évvel korábbi állapotok visszaállításáról. Az új szabályozás az időközben kialakult társadalmi és egyházi helyzetből indul ki. A részletek kidolgozására az egyházak és az állam megbízottaitól álló bizottságot hoznak létre, amely jegyzőkönyvbe foglalja a közös megállapodást. Ez lényegében a kormány rugalmasabb egyházpolitikájának írásbafoglalása lesz. A két fél közötti viszony alapvető szabályozásáról a kilátásba helyezett új törvény fog gondoskodni, amelynek kidolgozásában a kormány számít az egyházak közreműködésére.

Az ÁEH elnökének ez a válasz-levele kétségtelenül jelentős ígéret az egyházak lelkipásztori és nevelői munkájának megkönnyítésére. Egyben kifejezi azt a szorult helyzetet, amelybe a párt és kormány került a hosszú időn át követett elhibázott gazdaság- és társadalompolitikája és az egyházak elnyomása következtében. A felsorolt engedmények önmagukban is jelzik, mennyire gúzsba kötötte a rendszer az egyházak és vallásos hívők elemi jogait. A könnyítések az alapjaikban megrendített és meggyöngyített egyházaknak adnak most lehetőséget eredendő hivatásuk egy részének továbbra is korlátozott ellátására. Ez a kormánytól kapott ígéret ugyanis távolról sem biztosítja, csupán szélesíti az egyházak önkormányzati szabadságát. Nem szünteti meg, csupán szűkíti az Állami Egyházügyi Hivatal és annak az egyházmegyékben székelő bürokráciáját. Nincs szó benne azoknak a súlyos anyagi és erkölcsi károknak jóvátételéről, amit a rendszer több évtizedes egyházpolitikája okozott a klérus és a hívek soraiban, az ifjúság nevelésében, valamint vallási szervezetek és intézmények felszámolásával. Ezen a helyzeten nem változtatott az 1964-es állam-egyház közötti részleges megállapodás sem. Az egyezmény biztosította ugyan a magyar püspöki kar szervezeti helyreállítását, a kormány és a Vatikán kapcsolatának folyamatosságát és az állam-egyház közötti viszony légkörének enyhülését, a kis lépések politikájának viszonylagos eredményeit. A kormány politikáját a hazai egyházak ellenőrzésében és korlátozásában azonban továbbra is az 1950-es, kényszerkörülmények között kötött úgynevezett megállapodás, annak törvénybe foglalt korlátozó és megtorló intézkedé-

(Folytatás a 2. oldalon)

Vasárnapi gondolatok

A 29. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA
(október 16)

Jakab és János így szóltak: „Mester... tedd meg nekünk, hogy egyikünk jobboldon, másikunk balodon üljön dicsőségemben!” (Mk 10,35+37)

Az apostolok között is volt, aki osztozkodni kezdett Jézus dicsőségében — vagy legalábbis akartak. Gondolván: „Biztosítjuk magunknak a helyet, mielőtt más megelőznie minket”.

A szolgálatban való osztozkodással nem volt problémájuk. Eszükbe sem jutott a szolgálaton osztozkodni. Elvégre végezték...

A helyes sorrend: először az Isten dicsősége, másodsor ennek szolgálata nem világosodott meg meg előttük. Jézus válasza világos: „Nem én döntöm el”, (hanem az Atya!).

A 30. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA
(október 23)

A vak Bartimeusz kiáltott: „Jézus, Dávid fia, könyörülj rajtam!” (Mk 10,48)

Ma így neveznék: „a Timeusz családból való” — ez lenne ma a családneve. A „Bar” szó fiút jelent: Timeusz fia. Keresztnevét nem ismerjük.

Messias néven nevezi Jézust, ahogy a prófétái jövendölésekben számos helyen áll: a Megváltó — a Messiás — Dávid fia lesz.

Jézus csak virágvasárnapon fogadja el ezt a megnevezést, keresztihalála előtt, mert tudja, hogy erre a névre — és fényre — a nép vezetői érzékenyen reagálnak. Jézus nem akarja, hogy a vezetőréteg áskálódása megzavarja messias tevékenységét, vagy a benne hívők hitét megingassa.

Jézus rámutat a hitre, amely gyógyít. És Istenre, aki gyógyít.

A 31. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA
(október 30)

Írástudó lépett Jézushoz és megkérdezte: „Melyik az összes parancsok között az első?” (Mk 12,28b)

Amíg a többi evangéliumokban az írástudók Jézust össze akarják zavarni és rábizonyítani, hogy nem Ő a Megváltó, addig Márk elmondja; szépen is lehet közeledni Jézushoz. Annak ellenére, hogy az „írástudók kasztfegyelme” azt követelné: Jézushoz csak negatív érzésekkel szabad közeledni.

Mindnyáján közeledhetünk Jézushoz kérdéseinkkel, amelyre Ő emberek, körülmények, vagy kegyelmi megvilágosítás által válaszol.

Az életben előfordulhat, nem tudjuk eldönteni, melyik a magasabbrendű cél. Erről nem csak szabad, kell is időnként beszélni egymással — és Istennel.

(Folytatás a 2. oldalon)

Mi nem tetszik Miklós Imrének?

„Egy kritikus püspök rendreutasítása” címmel szeptemberi számunkban — a bécsi Die Presse közleménye nyomán készült kis cikkünkkel kapcsolatosan, több olvasónk érdeklődött Gyulay Endre püspöknek a „Magyar Hírlap”-ban megjelent cikke felől, amely Miklós Imrét, az Állami Egyházügyi Hivatal elnökét olyan heves kirohanásra készítette. Nos, a szóban forgó cikk „Megértően és türelmesen” címmel jelent meg az említett Magyar Hírlap-ban (július 13-i szám).

A Szeged-csanádi püspök a katolikus egyház és a társadalom kapcsolatát vizsgálva megállapítja, hogy a társadalmi reform középpontjában a kölcsönös felelősségvállalás, a nemzeti közmegegyezés keresése, a család megszilárdítása áll. Ezen célok elérésében az egyház, a vallásos emberek felkínálják szolgálata-

kat, — „itt-ott még sebekből véresen”. Kitért a püspök az egyháziak meghurcoltatására. A koncepciók perekről és ítéletekről, nemcsak néhány történésznek kellene írni, „hanem a felelős vezetőknek is szólniuk kellene elődeik ilyen irányú tévedéseiről, túlkapásairól” — írja szöveg szerint, „Ez a beismerés igazságot szolgáltatna az egyháznak”. Majd arra kéri az ország felelős vezetőit, hogy nyilvánosan, az ország minden polgára előtt nyilvánítsák ki, hogy „akarják az egyház életét és munkáját”. Ez biztosíték lenne arra nézve, hogy nem taktikus fogás, hanem őszinte igény van szavaik mögött. Szükség lenne olyan intézkedésekre — hangoztatja Gyulay püspök — „amelyek az egyház munkáját szabadon biztosítják: a háborítatlan hitoktatás, az ifjúsági és a családokban végzett munka”, az öregekkel, deviánsokkal, börtönök lakóival, a kórházi betegekkel, a szociális otthonok lakóival való foglalkozás, „aktív szociális munka, keresztény szellemű iskola, konviktusok működtetése, újjak nyitása a szülők anyagi megterhelése nélkül”. Az egyház feladata kinevelni „az igazi közösségi, szociálisan gondolkodó, önzetlen embert”. Nevelni kell „pluralista társadalmunkban a másként gondolkodók megbecsülésére is”. Kiemelt feladat a családok közösségének kialakítása, akik megértők, türelmesek, gyermekeiket vállalnak, értük áldozatot hoznak. Ehhez fel kell készíteni a fiatalokat és a gondokkal küzdőket tanácsadással kell segíteni. Támogatni kell a sokgyermekes családokat és a gyermeküket egyedül nevelő szülőket.

Az egyház társadalmi munkájának bázisát képezhetnék a lelkipásztorok, a képviselőtestületek, a sok ezer ifjúsági csoport, a sok százezer hívő. „Igenylik-e munkájukat — és kapnak-e életteret?” fejezi be írását a szeged-csanádi megyéspüspök. (M. K.)

SÍK SÁNDOR (1889–1963):

Ha jó a perc...*

*Ha jó a perc majd, amikor lezárul
Kalandos létem drága földi része,
S a lábam alatt elsikló batárral
Majd egyre vissza-vissza-visszanézek;*

*És visszanéz rám és válni nem enged
Nagy életem tengernyi szépe, jója,
S még ember módra dobbanó szívemnek
Felsír utólszor halk gyászindulója;*

*Nem emberekhez száll majd szívverésem
(Már odaadtam szívemet nekik):
Engedj utólszor kismagadba nézmem,*

*Hadd lássa egyszer búcsúzó szemem még
A szőke pityang szálló pelyheit
S a csillagok bizalmas végtelenjét.
1958.*

* Ez a finom kis szonett emlenkeztessen a modern katolikus líra nagy, talán legnagyobb alakjára, aki 25 évvel ezelőtt, 1963. szeptember 28-án hunyt el Budapesten, 74 éves korában.

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP.:

Reinkarnáció mint bűnhődés?

A lélekvándorlás hívei néha arra hivatkoznak, hogy a reinkarnáció révén az előző életünkben elkövetett bűneinkért bűnhődünk és így megtisztulunk. Így nézve — mondják — a reinkarnáció elmélete egészen keresztény értelmet nyer, hisz a keresztény hit szerint is bűneinkért bűnhődniünk kell. Ez a magyarázat azonban, bár első pillanatra talán meggyőzőnek látszik, mégsem kielégítő és ellenkezik a katolikus egyház tanításával.

MI A BŰN KERESZTÉNY ÉRTELME?

A bűn nem akármilyen hiba. Sok hibát követünk el, melyért alig vagyunk felelősek: szórakozottságból, feledékenységből sok mindent elmulasztunk, elhamarkodottságból sok mindent mondunk és teszünk, amit aztán sajnálunk. Ezek inkább emberi gyengeségek, mint bűnök. Sok vétkeket követünk el önmagunk ellen, pl. ha mértéktelenek vagyunk, a felebarát ellen, ha szeretetlennül bírálgatjuk, sértegetjük, szidalmazunk, esetleg tettelesen is megbántjuk. Ezek a vétkek azonban nemcsak önmagunk és a felebarát elleni vétkek, hanem egyben Isten elleni bűnök is, mert Isten akaratát, parancsát sértik. A bűnnek tehát mindig teológiai, azaz Istenre vonatkozó jellege van: Isten tiltja mindezeket a vétkeket és ha mégis megteszük, amit tilt, akkor az ő akaratát vétjük meg, mintegy semmibe vesszük. Nemcsak Isten káromlása vagy tagadása bűn Isten ellen, minden egyéb bűn a felebarát vagy önmagunk ellen, egyben bűn Isten ellen is.

A súlyos bűn által Istentől elfordulunk. Nem szükségképpen azért fordulunk el tőle, mert gyűlöljük, hanem azért,

VASÁRNAPI GONDOLATOK

(Folytatás az első oldalról)

MINDENSZENTEK ÜNNEPE (november 1)

„Boldogok a szelídek, örökségük lesz a föld.” (Mt 5)

Isten birodalma a szelídek birodalma, ezért a szelídek öröksége lesz „a föld”, vagyis a jövővilág.

A földön semmi boldogság nem jut a szelídeknek: a „vadak” kismizik őket. Isten azonban igazságot teremt. Természetesen szelíden.

Az örökséget az utódok akkor kapják, ha bebizonyították, hogy méltók rá — szelíden. Isten a földi életükben a boldogtalan szelídeket boldoggá teszi. Ezen az sem változtat, ha sokan tagadják ezt. Nem ők a mérvadók.

A 32. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA (november 6)

„Óvakodjatok az írástudóktól! Szeretnek hosszú köntösben járni és szeretik, ha nyilvános tereken köszöntik őket.” (Mk 12,38)

Vagyis az emberek szeretik jobbnak mutatni magukat, mint amilyenek. Embereket meg lehet téveszteni, Isten nem.

Emberek csoportjainak előljárói sem mentek a hiúságtól. Símogatja hiúságunkat az emberek tisztelete, s ez olyan jól esik.

Közben elfelejtődik: Isten nem hiúságunk símogatására adott küldetést számunkra, hanem a mennyország terjesztésére, vagy másképpen: akaratának teljesítésére. — Kis különbség!

Fejős Ottó

mert előnybe helyezzük saját akaratumkat, vagy a véges evilági javakat fontosabbnak tartjuk mint az ő akaratát. Nem arra a jóra törekszünk, melyet szeretetében nekünk szánt, azaz a benne lelhető örök boldogságra, hanem természetmennyi javakkal, véges értékekkel elégszünk meg.

MI A BÜNTETÉS ÉS JÓVÁTÉTEL KERESZTÉNY FOGALMA?

A bűnért büntetés jár, minden bűnért valamiképp bűnhődniünk kell. Aki vétkezik, az Isten-akarta rendet megbontja. Ezt valamiképp jóvá kell tennie, a megsértett rendet helyre kell állítani. Elég a szentírást olvasnunk, hogy meggyőződjünk, hogy Isten mily komolyan veszi e jóvátételt. Ez a jóvátétel vagy azáltal történik, hogy bűneinket megbánva igyekszünk Istenhez visszatérni, őt önként vállalt önmegtadással, jócselekedetekkel megengesztelni, vagy hogy legalább a sors-adta, de végeredményben Istentől ránk mért szenvedéseket megadással, a bűnbánat szellemében elfogadjuk. Isten akkor is, amikor büntet, nem a büntetés kedvéért teszi, hanem azt akarja, hogy észbe kapva, kelendő időben, azaz halálunk pillanata előtt hozzá megtérjünk. „Nem lelem kedvet az istentelen halálában — olvassuk Ezechielnél —, inkább annak örülök, ha az istentelen letér útról és él” (Ez 33,11). Minden földi büntetésnek tehát egyben gyógyító jellege van, célja az Istennel való megbékülés, az atyai házba való visszatérés. Csak egyetlen büntetésnek már nem lehet gyógyító jellege, az örök kárhozat büntetésének. A földi élettel lejár az érdemszerzés és megigazulás ideje: „Az ember számára az a rendelkezés, hogy egyszer haljon meg és utána az ítéletben legyen része” (Zsid 9,27).

A REINKARNÁCIÓ A JÓVÁTÉTELNEK ÉS MEGTÉRÉSNEK NEM ALKALMAS ESZKÖZE

Az előbb említett reinkarnációs elmélet szem előtt téveszti a bűnnek és a bűnhődésnek a teológiai dimenzióját. Feltehetően, hogy az ember az egymásután történő inkarnációk folytán egyre tökéletesebb lesz. Már pedig ezt nem szabad feltételeznünk: bármily testben is inkarnálnánk, mindig szabadok lennénk és szabadon kellene örök sorsunkról dönteniünk. Mégcsak az előző földi életeink tapasztalatából sem okulhatnánk, hisz ezekre nem emlékszünk. Hogy egy embernek, vagy akár egy nemzetnek sokszor szenvednie kell az elődök által elkövetett hibákért, ez még érthető. Az előző hibák, mulasztások oly kondíciókat teremhetnek, melyek kedvezőtlenül hatnak az utódok életére. De azt hinni, hogy az új testben folytatott életben mintegy automatikusan tökéletesebbek leszünk, ez teljesen légből kapott állítás, melyet a tapasztalat sem igazol. A tapasztalat azt mutatja ugyanis, hogy mindig voltak és vannak többé-kevésbé jó és többé-kevésbé rossz emberek, akadnak szentek — bár ritkán — de hol van a szent embereknek a sokasága, akiknek korunkban már élniök kellene, hisz a világ kezdete óta ugyancsak elégszer reinkarnálhattak és megtisztulhattak volna? Mindez mutatja, hogy a reinkarnációnak még azon hívei is, akik a keresztény hittől megegyezni szeretnének, a bűnt valahogyan fizikai folt gyanánt fogják fel, melyet csak az egymásután következő inkarnációk lemosása által lehet eltávolítani. Háttér-

be szorul a bűn személyes jellege, Isten megbántása és a bűnnek a tudatos jóvátétele. A reinkarnáció a tisztulást inkább a léleknek hosszú és ismételt gyakorlata, fölszabadítási törekvéseire vezeti vissza, mint az Isten kegyelméből történő bűnbánatra és megtérésre. Elhanyagolja a kegyelmi tényezőt is, mely a ke-

Az ökümenizmus Magyarországon

Magyarország már a reformáció óta egyes felekezetű ország. A reformáció az ország 1526-os nagy történelmi katasztrófája után terjedt el, erős nemzeti motivációval, az alábbi mottót követve: a nemzetnek meg kell újulnia a reformáció által, mert eltávolodott Istentől

Számot vetni feladatainkkal

A Szent Jobb székesfehérvári ünnepélyes búcsúztatásán dr. Keresztes Sándor, a Budafok Belvárosi Egyházközség világi elnöke figyelemreméltó beszédet mondott a világi feladatairól és magatartásáról az egyház életében. Ebből idézzük az alábbi megszívlelni való részletet:

„Mi, istenhívő állampolgárok és egyházunk hű fiai vagyunk. Feladataink kettős állapotunkból erednek s ez határozza meg magatartásunkat is. Hazánk a társadalmi és közéleti megújulás időszakát éli. Ez az átalakulás történelmi lehetőséget nyújt, de történelmi tetteket is követel tőlünk!

Az ún. fordulat éve után kialakult monolitikus államhatalom alkotmányban deklarálta az állam és az egyház szétválasztását, a gyakorlatban azonban a főkegyúri jogot messze meghaladó gyámkodást valósított meg felette. A hatalom gyakorlásának ez a módja megszűnőben van. Meghirdették a társadalmi pluralitás eszméjét és a szocialista jogállam kialakításának szükségességét. E közéleti reformmozgalomban nekünk, keresztény világnézetű állampolgároknak, tevélegesen kell részt vennünk. Szervezett részvételünket megkívánja úgy az új közmegegyezésre törekvő állam, mint a pasztorációs tevékenységéhez szükséges autonómiája visszaszerzésére törekvő egyház érdeke is. A világi társadalomban és közéletben elsősorban nem az egyházaknak, illetve az egyháziaknak kell munkálkodniuk a közjó megvalósításán, hanem a világi hívőknek állampolgárként. Az egyháznak viszont erkölcsi és etikai tanítást kell nyújtania számukra, hogy méltóan tölthessék be szerepüket s ha szükséges, nem mulaszthatja el, hogy ilyen értelmű kritikát gyakoroljon a társadalom és a közélet tevékenysége felett.

Úgy vélem, hogy mi — a jelen korban élő katolikus magyarok — akkor követjük legjobban Szent István példáját, ha az Evangélium, a keresztény társadalombölcselet és a pápák szociális tanításai alapján kialakítjuk magunkban azt az öntudatos, keresztény világnézetű állampolgárt, aki azért küzd a pluralista társadalomban és demokratikus közéletben, hogy az állam és az egyház viszonylatában megvalósuljon a „szabad államban szabad egyház” elve. Ilyen demokratikus szocialista társadalmi és közéleti állapotok kellene ahhoz, hogy a magyar állampolgárok Szent István országában szabadságban és jólétben éljenek!”

(—)

resztény hit szerint mérvadó. A kinyilatkoztatás szerint Isten segítsége nélkül semmi jót nem tehetünk, de főképpen bűneinktől kegyelmi segítség nélkül meg sem szabadulhatunk. Nem az idő a mérvadó, csak az a döntő, hogy a szeretetnek mily intenzitásával térünk meg Istenhez. Jézus a jobb latornak nem reinkarnációt ígért, bűnös élete utolsó pillanatában mondta neki: „Bizony mondom neked, még ma velem leszel a paradicsomban” (Lk 23,43).

s amiatt jött rá a katasztrófa. A nemzeti szempontra ugyanígy hivatkozott annakidején — a visszatérés szükségességét hangoztatva — a magyarországi ellenreformáció is. Ez a sajátos motiváció lett a kiinduló pontja annak a nemzet jólétéért való versengésnek, mely jellemzője a magyarországi felekezetek egymáshoz való viszonyának. Emiatt minden felekezet a történelem folyamán azon igyekezett, hogy a nemzet javára maradandó érdemeket és ebből a mag számára előnyöket szerezzen. A református egyház szívesen nevezi vallását „magyar vallásnak”.

A felekezetek egymáshoz és az államhoz való viszonyát 1947-ig a XLIII/1895 tc. sz. törvény szabályozta: a katolikus, református, evangélikus, görögkeleti, unitárius és izraelita vallás bevett, a baptista és mohamedán vallás elismert, a többiek az egyesületi törvény alapján működő megtört vallásfelekezetek státusával rendelkeztek.

A háború utáni új alkotmány laicista államot vezetett be s a marxista ideológiára támaszkodva adminisztratív, egyházüldöző eszközökkel is megpróbálta kiszorítani az egyházakat a társadalom életéből és tevékenységüket a templomi kultuszra korlátozni. Így akart helyet csinálni a kialakítandó szocialista társadalomnak. A történelmi egyházakkal egyenlő rangra került kis egyházak, de a református és evangélikus egyház is, az új állammal hamar megtalálták a modus vivendi-t. Erről már az egyházüldöző sztálinista vezetés elismeréssel nyilatkozott. A katolikus egyház Róma illetékességére hivatkozva megpróbált ellenállni a korlátozásokat előíró „meg egyezésnek”, de az adminisztratív intézkedések végül is kikényszerítették az állam feltételeinek elfogadását.

Az ökümenizmus kérdése, annak ellenére, hogy az előfeltételek hozzá az országban kedvezőek voltak, a felszín alatt tovább folyó versengés miatt tabuá vált. Ugyanakkor mindkét fél feltételezte a másiktól, hogy nem akarja az ökümenikus közeledést. Az államnak szintén nem volt érdeke, hogy a felekezetek egymáshoz közeledjenek s esetleg összefogva „vallásos frontot” al-

(Folytatás a 3. oldalon)

IGÉRETEK ÉS ADÓSSÁGOK

(Folytatás az első oldalról)

sei határozták meg. A kilátásba helyezett új törvényes szabályozás feladata tehát az egyházak és az állam viszonyának új alapokra helyezése, az egyházak önkormányzati önállóságának elfogadása, a megbízottakkal folytatott egyenrangú tárgyalás alapján és végül a diplomáciai viszony rendezése a Vatikánnal. Erre nyújt lehetőséget a tervezett új választási törvény és a bontakozó új egyházpolitika. A cél változatlanul a szabad államban működő szabad egyház elvének maradéktalan megvalósítása.

Kovács K. Zoltán

Emlékezés P. Bíró Ferencre

HALÁLÁNAK 50. ÉVFORDULÓJÁRA

Ki volt ez a P. Bíró, mit tett, mi maradt utána, hogy megemlékezzünk róla?

Akik a két világháború között éltek otthon Magyarországon és megélték a „magyar katolikus újjászületés”-nek nevezett korszakot, azok előtt nem ismeretlen ez a név, hisz ennek a korszaknak egyik vezéralakja volt. Mint jezsuita, a rend sokféle munkájában tevékenykedett: volt gimnáziumi tanár, hitszónok, népmiszionárius, lelkipraktoratadó, házfőnök, tartományfőnök. Lelkesen terjesztette a Jézus Szíve tiszteletet, megalapította „A Szív” újságot, a Ward kollégium néven ismeretes hitoktatónőképzőt, de ő alapította a Jézus Szíve Népkeleányi Társaságát is és azon keresztül az első női háztartási középiskolát, az első női lelkipraktorat hálózatot, a Korda nyomdát, a hasonló nevű könyv- és kegytárgykereskedéseket, stb.

P. Bíró a magyar katolicizmus egyik vezéralakjává nemcsak sokoldalú tehetsége tette, de főleg igazi papi és szer-

AZ ÖKUMENIZMUS MAGYARORSZÁGON

(Folytatás a 2. oldalról)

kossanak a hivatalosan terjesztett ateista világnézettel szemben.

Változást hozott az ökumenizmusban is, hogy az 1956-os eseményeket követő „nemzeti egység politikájában” az állam számára elengedhetetlen lett az egyházak békés életlehetőségének biztosítása, hogy ők is részt vegyenek a nemzeti egység munkálásában. Ennek az új politikának tulajdonítható, hogy a katolikus egyház, mivel egyöntetűen ragaszkodott hozzá, a Szentszékekkel kötött 1964-es részleges megegyezés során helyre állíthatta a Rómával való kapcsolatot és megnyílt a lehetőség az egyházi élet viszonylagos normalizálására. A hívek körében a felekezeti közeli ökumenikus közzeledés, a hivatalos álláspontoktól függetlenül, már régóta erős volt, különösen a bázisközösségek tagjai között.

Az állam egy idő óta arra törekszik, hogy igénybe vegye az egyházak emberformáló munkásságát a társadalmi bajok orvoslásában, főleg, hogy az egyházak a lakosság önpusztító eszményénélküliségét vallásos etikai motiváció közvetítésével orvosolják. Ennek az igénynek köszönhető, hogy a felekezetek 1988 januárjában összeültek — évtizedek óta első alkalommal — hivatalos megbeszélésre az Egyházak Ökumenikus Tanácsa és a katolikus egyház vezetői képviselőiben. Az ökumenikus tanácskozás létrejöttének motívuma (segíteni a nemzet bajának gyógyításában) és a tanácskozási kiadott zárónyilatkozat megállapítása: „fájdalommal érezték a különbségek történelmi terheit”, világosan utalnak arra, hogy a mostani ökumenikus közzeledés hátterében is jelen van a nemzeti motiváció. Az új társadalmi feladat elhárította a lélektani akadályt az ökumenikus közzeledés útjából. Az egyházak egymásra találtak, hogy tanácskozzanak az evangéliumi misszió lehetőségéről és a közös hitről Jézus Krisztusban. Elhatározták, hogy a szokásos januári imahetet a keresztények egységért 1988-ban ebben a szellemben ülik meg, hogy bizottságot alakítsanak a Miatyánk és a Hitvallás azonos magyar nyelvű szövegének kialakítására, tervbe vették egy ökumenikus bibliafordítás megvalósítását és elhatározták, hogy a következő megbeszélésre Esztergomban találkoznak. A közösen kiadott ökumenikus nyilatkozat a megbeszélést „történelmi jelentőségűnek” értékelte.

zetesi lelkülete. Tehetségét alapos teológiai tudás és éleslátás, karakterének tónusát a lelkesedés és a szeretet adták meg, ezek a tulajdonságai tették a Jézus Szíve tisztelet lelkes apostolává is.

Szeretete, gondoskodása nemcsak a magyar katolicizmust, de az egész magyarságot felelőlte. Izzásig szerette a magyar hazát és nemzetet. Tárgyilagosága azonban látta a hibákat és a fogyatkozásokat is, de úgy, ahogy az orvos látja a beteg baját és minden erejével segíteni, javítani iparkodott. A magyarság, a magyar katolicizmus javát akarta szolgálni alapításaiban is.

Nyisztor Zoltán, a neves katolikus publicista P. Bíró halála alkalmával A Szív újságot és a Jézus Szíve Népkeleányi Társaságát tartotta P. Bíró legjelentősebb műveinek. A Szív újságról ezt írta: „Bíró páter prófétai lelke megérezte, hogy a katolicizmusnak világnézeti, hitvédelmi és hitbuzgalmi téren egyaránt szüksége van egy olyan lapra, mely a részleges szempontok és osztálykülönülések béklyóitól megszabadulva, az egyetemes magyar katolicizmust szolgálja... De nem kisebb prófétai ihlettel azt is meglátta, hogy ennek az új lapnak akkor lesz gyökere és átütő ereje, ha a vallás és világnézet transzcendentális igazságait az e világon való életbe ágyazza bele... A Szív volt az első és valódi és egyetemes néplap, százezrek, főváros és falu, magas intelligencia és paraszti ész közös kenyere...”

Nem lenne érdemes ezeket az elveket ma is megfontolni sok dologban? Az idézett kortanú külön is kiemeli: „Nem kisebb alkotása P. Bírónak a Jézus Szíve Népkeleányi Társaságának megalapítása sem... Eredeti és mélyen egyéni lelkülete szerint itt is valami tökéletesen újat alkotott. Olyat, amilyen a középkor óta nem volt... Előáll ez a szikár, de magabizó ember és jámbor leányokból közösséget alapít, leányokból, akiket mint nyomdászokat, könyvkiadókat és könyvkereskedőket dob ki az élet piacára... S az élet, mely csak a vak álmódosítót csalja meg, de az élesen látókat és a keményen akarókat mindig megjutalmazza, feltűnően kedvezett ennek az új alkotásnak. Az egyszerű, bátorítalan leányok a Páter szent tüzétől hajtva és kemény realizmusa által óva, hatalmas nyomdát vezetnek, a könyvkiadás terén szinte hihetetlen produktív, a katolikus könyvkereskedelem egy nagy részét a kezükben tartják és az Alapító leglelkesebb és legreálisabb gondolata szerint már elindulnak a népnevelés olyan gazdasági ágain is, amiket századok óta végleg elhanyagolt a magyar katolicizmus, de az egész magyar élet is...”

„A Szív” újság, a Jézus Szíve Népkeleányi Társasága (új nevén: Jézus Szíve Társasága) élnek ma is. Mindkettő P. Bíró szellemét vallja magáénak és viszi tovább.

„A Szív” újságot a külföldi magyar jezsuiták adják ki. (Szerkesztőség és kiadóhivatal: Hungarian Jesuit Fathers, P. O. Box 533, Station Q, Toronto, Ontario, M4T 2M5, Canada).

Jézus Szíve Társasága ma apostoli közösség. Vannak közösségekben élő és otthonukban élő tagjai, de apostoli hivatása és küldetése mindkét csoportnak ugyanaz. A Társaság központi háza Torontóban, Kanadában van (Society of the Sacred Hearth, 367 Spring Garden Ave., Willowdale, Ontario, M2N 3H4, Canada).

Courtlandon a Szent Szív villában ott-

Szent István király emléke a római lateráni bazilikában

Magyarok Nagyasszonya ünnepén, október 8-án, a Szent Péter bazilikában mondott főpapi szentmisével fejeződik be hívő katolikusaink római zárándoklata. A haza és a pápaság elmélyült kapcsolatainak hagyománya nyer új színt e jubileumi zárándoklattal is, igazolva népünk ragaszkodását Krisztus mindenkor helyetteseihez, akinek támogató s oltalmazó készségével a magyar nemzet vallási, kulturális és állami életének minden jelentős mozzanatában — találko-

A magyar püspöki kar határozata

Amikor 1900-ban a római kereszténység 19 százados fennállására emlékezett, a magyar nemzet kettős ünnepet ült: a kereszténység felvételének s a királyság alapításának kilencszázados kettős évfordulóját. E jubileumok alkalmából a magyar püspöki kar elhatározta, hogy a *szent korona küldőjének, II. Szilveszter pápának a lateráni bazilikában levő sírja fölé — hálája jeléül — méltó emléket állíttat.*

A síremlék elkészítésére kiírt pályázaton *Damkó József* szobrász terve kiváló értékelést kapott. Ősztöndíjas római tanulmányai során mintázta meg végleges formában a nagy pápa síremlékét 1909-ben. A fehér márvány domborművön a trónján ülő pápa balkezevel a kettős keresztet tartja és jobbával nyújtja át a koronát az előtte térdelő Asztrik apátnak, István követének. Mögötte kísérelője a pásztorbottal, jobb szélről ősmagyar öltözékben, kardra támaszkodva a magyar nép képviselője. A domborműves síremléket *Prakenói Vilmos püspök*, a kiváló történetíró, a tudományok és művészetek bőkezű pártfogója állíttatta.

Az emlékmű felavatása

Ünnepélyes keretek között, Rómában 1910. április 16-án ment végbe. A magyar nemzet 400 tagú küldöttségét *Széchenyi Miklós győri püspök* vezette. Az ünnepség főrésze a lateráni bazilika Szilveszter sírja előtt folyt le. Az emlékszóbeszédben Széchenyi Miklós megható szavakkal méltatta II. Szilveszter pápa érdemeit és a magyar nemzet összeforradását a kereszténységgel. Utána *Franciscus Norbert* bakonybéli bencés apát idézte a koronát kérő s azt hazavívő küldöttség vezetőjének Asztrik apátnak érdemeit.

A felajánlás

Az ünnepség másik része a Vatikánban folyt le: az ünnepi fogadtatás a Szentatyánál, X. Pius pápánál. A magyar nemzet háláját és hódolatát a Szentatya iránt ugyancsak a győri püspök tolmácsolta. A beszéd végén Széchenyi püspök és Franciscus apát X. Pius pápa elé térdeltek és bársony párnán a nemzet hálája jeléül felajánlották a magyar szentkorona és a koronázási jelvények értékes másolatát. Megható, festői jelenet volt.

A felajánlás után X. Pius főlemelkedett trónusán és meleg közvetlenséggel, együttérző szeretettel beszélt a magyarokhoz s atyai szözata után áldást adott a magyar koronára és nemzetre. A népes zárándokcsoport határtalan lelkesedéssel fogadta a Szentatya beszédét és a meghatott emlékezés hangján idézték föl előtte az 1900-ban Velencében rendezett országos magyar zárándoklat eseményeit, amelyek során az akkor még bíboros és velencei pátriárka, az első csanádi püspök és vértanú, Gellért tiszteletére odaérkezett magyarokat atyai szeretettel fogadta. Ennek a zárándoklatnak egyik emléke az a máriás zászló, amely a *S. Giorgio maggiore* bencés apátság templom Szent Gellért oltára közelében ma is látható.

A lateráni bazilika Szilveszter ünnepsége a szentkorona történetének megkapó eseménye és a magyar nemzet hálájának tanúságtevője volt. Ezért a tiszteletadás kötelezettsége a Koronát ajánló II. Szilveszter pápa síremléke előtt.

Cser-Palkovits István SJ

Miért

a Magyarok Nagyasszonya ünnepén?

A boldogságos Szűz, — Magyarország Nagyasszonya és pártfogója (*Magna Domina Hungarorum*) azon a történelmi alapon, hogy Szent István első királyunk halála előtt Szűz Mária oltalmába ajánlotta koronáját és országát, öseink ezt a felajánlást *szent örökségként származtatták nemzedékről-nemzedékre*. A római Szentszék is elismerte a Mária-tiszteletnek ezt a nemzetjelleget és XIII. Leó pápa 1896-ban, az ország fennállásának ezeréves fordulóján külön ünnepet engedélyezett a Magyarok Nagyasszonyának, október 8-át.

A három másik római nagybazilikában is: a *S. Maria Maggiore*-an, a *Szent Pál bazilikában* és a *S. Giovanni in Laterano*-ban lesz magyar főpapi szentmise. Ez utóbbi szentistváni magyar vonatkozásáról részletesen kívánunk megemlékezni.

A 17. században barokk stílusban átépített bazilika impozáns belsejében, az egyik oldalfalban látható a Szent Istvánnak koronát küldő *II. Szilveszter pápa síremléke*.

EGY KOLOZSVÁRI TEMPLOM „ÁTHELYEZÉSE” (?)

Hírek szerint a román hatóságok *Kolozsvár műemlék-értékű Szentpéteri templomának áttelepítését tervezik* városrendészeti okokra való hivatkozással. A kolozsváriak mindenekelőtt az épület magyar alapítására és műemlék jellegére utalva tartják aggasztónak a templom elmozdításának tervét.

A Szentpéteri templom Nagy Lajos király uralkodása alatt épült az 1300-as évek második felében. A múlt század közepén ugyan lebontották, de megmaradt belőle a hajó alatti altemplom. Egybehangzó vélemények szerint a templomra vonatkozó tervek erőltetett megvalósítása nemcsak a város egyik műtörténelmi egységének megbontását jelentené, hanem egyúttal a középkori magyar kulturális folytonosság megszakítását. Attól tartanak, hogy a terv megvalósítása — minden más magyarázat ellenére — ez utóbbira irányul.

hont és gondozást nyújtanak idős embereknek, Hamiltonban a Corda könyvtárban keresztül szolgálják a felebarát lelki és szellemi javát, Torontóban elsősorban a magyar egyházközösség keretében a bevándorlókat segítik. Egyénileg mint tanítónők, hitoktatónők, lelkipraktorat, ápolónők, orvosnők dolgoznak.

Ausztriában négytagú kis csoport él (Gesellschaft des Herzens Jesu, Brüsselgasse 36, A-1160 Wien), a magyar lelkipáspátori szolgálat keretében szociális, karitatív és apostoli munkát végeznek, hangsúlyt fektetve idősek és fiatalok lelki, szellemi és fizikai megsegítésére.

Újváry Julianna SJC

GYERMEKEKNEK

Gyerekek, ezt a képet az újság múlt számában akartuk lenyomatni nektek, de a szabadság miatt ez nem volt lehetséges. Most viszont kifesthetitek az Őrangyal képét. Megtaláltátok a képen az ördögöt is, aki éppen rosszra csábítja a gyerekeket? Te melyik gyerek vagy, baloldalt állsz-e, jobb oldalt, vagy közepen? Mit csinál a középső gyermek?

Kedves Gyerekek!

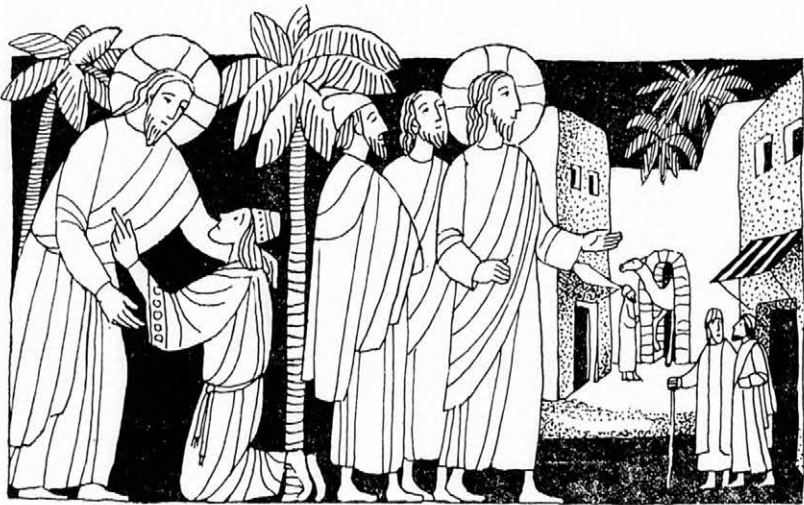
Ti soha nem vágyódtatok az Úr Jézussal földi személyében találkozni? Én nagyon! Mert biztosan olyan valaki volt, akit nagyon lehetett szeretni. És mennyivel könnyebb lett volna jónak lenni, ha Ő mondja meg, mit csináljunk!

Vagy nem?

Az október 8-i, a 28. vasárnapra kiválasztott evangélium egy találkozást mond el. Egy gazdag fiatalember hall-

„No, csak egy kanállal, édesapáért! Még egy kanállal, értem!” És ti nyeltétek a nem-szeretem-sárgarépát, mert szeretitek édesapát, édesanyát. Vagy hányszor adtátok oda valamelyik játékotokat testvéreiteknek, ha az játszani akart vele. És biztosan lemondtatok az összegyűjtött zsebpénzről is és vettetek valamit születésnapra, karácsonyra annak, akit szerettek.

Amikor én kisebb voltam, karácsony előtt mindig összeszedgettük a játéka-

gatta Jézust, megszerette és vele akart maradni. Leborult előtte, úgy kérdezte meg, mit tegyen, hogy bejusson a mennyországba és mindörökké Jézussal lehessen. (Ezt láthatjátok a második kép bal felén.) Jézus elsorolta neki Isten parancsait, amit minden zsidó ismert és amelyek megtartása örök életet ígért. Az ifjú azt válaszolta, hogy mindezeket megtartotta kicsi kora óta — mit tehetne még? Képzéjétek, Jézus ránézett a fiúra, látta, hogy kedves és törekszik a jóra és Ő is megszerette. Ő is azt szeretne volna, ha vele marad, tanítványa lesz. De Jézussal csak az maradhat, akinek csak Jézus van a szívében, minden más földi dolog csak másodrendű. Tehát azt kérte tőle, mondjon le minden vagyonáról, adja a szegényeknek és üres kézzel, de tele szívvel kövesse Őt, maradjon vele mindig. És tudjátok, mi történt? A fiatalember számára értékesebb volt vagyona, mint Jézus! Elszomorodott ugyan, de elment és otthagyta az Urat. Sejtethetitek, hogy Jézus Úr is mennyire elszomorodott! (A kép jobb felén láthatjátok, milyen szomorúan, sőt csalódottan néz Jézus a távozó ifjú után.) De hát hiába, félszívet senki sem fogad el szívesen!

Ha valakit szeretünk, akkor azért, annak a kedvéért mindent meg tudunk tenni, mindenről le tudunk mondani. Amikor kicsik voltatok és nem akartatok enni, hányszor mondta édesanya:

inkat, amikkel már nem olyan szívesen játszottunk és elajándékoztuk szegény gyerekeknek, akik nem kaptak volna ajándékot. És ezért is, hogy örömet szerezzünk lemondásunkkal a megszületendő Kisjézusnak. De édesapánk megmagyarázta, hogy a kicsi Jézusnak akkor telik bennünk igazán öröme, ha az Ő kedvéért olyan játékunkat is odaadjuk, amit szeretünk — mert ezzel mutatjuk meg, milyen sokat ér Ő nekünk. Nem mondom, sokszor fáj a szívünk egy-egy játék után — de mégis, ott egészen belül, a lelkünk mélyén, mennyire örültünk, mert meg tudtuk mutatni a Kisjézusnak, hogy mennyire szeretjük Őt — és éreztük, hogy Ő is szeret minket!

Nem kunszt azt adni, amit nem szeretünk, amire nincs szükségünk. Az igazi szeretetet az mutatja, ha arról is le tudunk mondani, amit szeretünk, amire szükségünk van — azért, akit sajnálunk, akit szeretünk: szüleinkért, testvéreinkért; de az éhezőkért, a szerencsétlenekért, egy betegért, egy öregért — hisz végsősorban Jézusunkért mondunk le, mert az Ő szeretetei ezek.

Gondolkodjatok el egy kicsit ezen — és ha van kedvetek, írjátok meg nekem, vagy irassátok meg édesanyával, édesapával, miről mondatok le — Jézusért!

Szeretettel öllelek Mindannyiokat!

Julika néni (Bécsből)

Medjugorjei visszapillantás

„Megint Medjugorjéba mész? — hiszen már voltál ott” — ballom a kérdést barátaimtól. Eleinte igyekeztem megmagyarázni miért, később csak annyit mondtam, ha a test megérdemli a rendszeres nyaralást, a lélek is megkaphatja a felüdülést, ha szüksége van rá!

Nagyon vártam már, hogy újra ott legyek, épüljek a tapasztaltakon, úgy mint eddig minden alkalommal.

Megérkeztem harmadszor is oda, ahol a lélek leveti a modern élet szorító kényszereit, feszültsége megnyugszik, látása kitisztul.

A világ minden tájáról érkező zarándokok délután zsúfolásig megtöltik a templomot. A kintmaradottak hangszórókon keresztül követik a rózsafüzért, a szentmisét, majd utána az imákat s végül a valamennyiük lelki-tesztijéért könyörgő áldást. A templom körüli réten, földön ülve, térdelve, mindenhol imádkozó emberek. Őszintén magukba szállva beszélnek Istennel, kérnek, megköszönnek, hálát adnak és újra kérnek. Alig látni közönyös arcot, még azok között sem, akik imádkozás helyett halványan beszélgetnek. Hangfoszlányokat hoz felém a szél; élettörténetek, betegségek fájdalmas kálváriája, megtérések tanúságtételei. Keresem, hol van a tavaly még százával a napcsodát nézők kíváncsi csoportja? Helyettük elméledő, magukba forduló embereket látok. Közledni érzem a jelenések célját, a Szűzanya kéréseinek megvalósulását: béke, hit, imádkozás, böjtölés és visszafordulás Istenhez. „Szeressetek mindenkit az én szeretetemmel, jókat és rosszakat egyaránt, csak így uralkodhat a szeretet a világon.” Így szólt érkezésünk napján az üzenet. Az a szeretet és hit, az a béke, ami megmentheti a világot.

Szemem végigpásztáz a gyónókon. A templom melletti réten, legalább 15—20 pap gyóntat. Nem érzem a kíváncsisá-

Szentünk ünnepe október 4.

Assisi Szent Ferenc naphimnusza

Mindenható, fölséges és jóságos Úr,
Tied a dicséret, dicsőség és imádás
És minden áldás,
Minden egyedül Téged illet, Fölség,
És nem méltó az ember, hogy nevedet
kimondja.

Aldott légy Uram s minden alkotásod,
Legfőképpen urunk-bátyánk a nap,
Aki a nappal adja és aki ránk deríti a Te
világosságodat!
És szép ő és sugárzó, nagy ragyogással ékes:
A Te képed, Fölséges.

Aldjon, Uram, Téged hold nénénk és
minden csillaga az égnek!
Őket az égen alkotta kezéd fényesnek,
drága szépmek!
Aldjon, Uram, Tégedet szél öcsénk,
Levegő, felhő, jó és rút idő,
Kik által élteted minden Te alkotásod.

Aldjon, Uram, Tégedet víz hűgünk,
Oly nagyon hasznos ő, oly drága, tiszta
és alázatos!

Aldjon, Uram, tűz bátyánk,
Vele gyújtasz világot éjszakán.
És szép ő és erős, hatalmas és vidám.

Aldjon, Uram, Téged földanya nénénk,
Ki minket hord és enni ad,
És mindennemű gyümölcsöt terem, füveket
és színes virágokat.

Aldjon Uram, Tégedet minden ember,
ki szerelmedért másnak megbocsát,
És aki tűr gyötrelmet, nyavalyát.
Boldogok, akik tűrnek békeességgel,
Mert Tőled nyerneik majd, Fölséges, koronát.

Aldjon, Uram testvéreink, a testi halál,
Akitől élő ember el nem futhat.
Akiük halálos bűnben halmak meg, jaj
azoknak!
És boldogok, kik magukat megadták Te
szent akaratomnak,
A második halál nem fog fájni azoknak.

Dicsérjétek az Urat és áldjátok,
És mondjatok hálát Nekí,
És nagy alázatosan szöngéjétek!

Sik Sándor fordítása

gért a szegyenkezést, amikor messziről figyelem az ott történeteket. A földön térdelve 50 körüli, elegáns nő, jó félórát mondja élete tévedéseit. Egyik padon nyúlánk, sportzakós, „simlédersapkás” félvér pap, stólájával a nyakában gyóntat. Kissé odébb, két civilruhás férfi egymáshoz közel hajolva, gyónó és gyóntató, alig felismerhető melyik melyik? Egy távolabbi széken fehérszakállú, öreg szerzetes kisfiút hallgat. Búcsúzásnál áldást adva, szeretettel megsíogatja a fejét. A levegőben érezhető a lelket tisztító és felemelő erő, ami nem hasonlítható össze a legcsodálatosabb szépségű nyaralóhely hangulatával. Itt minden befelé fordulásra készlet, önvizsgálatra, felismerésre a béke jegyében. Ott felfogat és izgat, kalandra hív és erőszakosan felejtetni akarja a mindennapokat! Itt ellenkezőleg: a hétköznapok gondját-baját viszi a zarándok a lelki batyujában. Segítséget kér a Szűzanyától, hogy bazaarve elviselhetőbb legyen az élete. Kér és kap. Kap, mert van mindenre megoldás, ha másképpen nem, hát magába nézve, magát megismerve, magán változtatva az élet is megváltozik körülötte! És ehhez itt kap hitet, erőt és türelmet.

Visszanéztem eddigi három utamra. Mindig kaptam valamit, amivel lelkesen tértem haza. Minden alkalommal erősödött Istenbe vetett bitem és bizalmam. Mert ha ott lent nem tesz mást az ember, csak a körülötte imádkozók hitéből merít, ha őket figyelve megjárja a Jelenés és a Kereszt hegyét, már megtapasztalhatja Isten minket szerető kegyelmét.

Természetesen Medjugorjében is megkezdődött a nagy búcsújáró helyekre jellemző kereskedelem. Az ezzel járó anyagi szellem elrontja majd a becsületet, jóbiszemű öslakókat. Tavaly ezért még elkeseredetten sírtam, hasztalan keresve az egy éve otthagyt zavartalan ábítatot. Ilyen esetben kell az a türelem, amit szintén ezen a helyen kap az ember azért, hogy megértő lehessen a számára elfogadhatatlan dolgok iránt.

A búcsúzásnál eszembe jutott Jézus példabeszéde a magvetőről: a mag, amely az útfélre esik, eltapossák vagy felcsipegetik az ég madarai. Tapossák rohanó életünk durva talpai, felkapják a feledést remélő szórakozásaink könnyű szárnyai. A mag, amely elszárad lelkünk sívárságában, a mag, amelyet elfojt a technika lelketlen, tövises bozótja. Majd a mag, amely százszoros termést hoz a hit gazdag talajában.

Isten Igéjének magja mindenhol a lelkünkbe hullhat. Mindegy, hogy hova megy valaki, vagy megy-e ezért valahova!

Sámbokréthy-Sz. Krisztina

EGY MONDATBAN

● Augusztus 26-án volt 10 esztendeje, hogy Albino Luciani velencei bíborospatriárkát pápává választották, aki I. János Pál néven csupán 33 napig uralkodott és e rövid idő alatt derűs lényével úgyszólván az egész világ rokonszenvét megnyerte.

● A Magyar Vöröskereszt 12 millió forint értékű adományt kapott a romániai menekültek segítségére, ebből egymillió forintot külföldi valutában, főként Nyugaton élő magyaroktól.

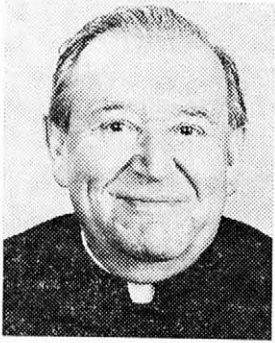
● A lengyel titkosszolgálat által meggyilkolt Popieluszko atya életéről film készül francia-amerikai koprodukcióban.

● Augsburg városa az ezévi békedíjjal Chiara Lubich-ot, a „Focolare mozgalom” alapítóját tüntette ki.

† Dr. Eperjes Ernő

1914 – 1988

Dr. Eperjes Ernő lelki üdvéért 1988. augusztus 31-én, 18.30 órakor a müncheni Szent Gábor kolostor templomában gyászmisét mondott Ludwig Pengler prelátnak tizenhat magyar és német oltártestvér kíséretében. A müncheni érsekség nevében Pengler prelátnak búcsúztatta, míg a magyar papság nevében Fejős Ottó németországi főlelkész és utóda, dr. Cserháti Ferenc müncheni magyar plébános. P. Szőke János az Európai Magyar Papi Szenátus részéről, sok paptársa, magyar és német szerzetes nővérek, rokonai, volt munkatársai, barátai és ismerősei búcsúztak Ernő bácsitól szomorúan, de egyben a feltámadásba vetett remény fényével lelkükben. A Jópásztor-Nővérek, akiknél lakott, kedvesen díszítették fel templomukat és termüket a szeretetvendégség megtartására.

Augusztus 26-án, 75. életévében váratlanul elhunyt dr. Eperjes Ernő érseki tanácsos, a müncheni magyar katolikusok nyugalmazott plébánosa, aki több mint 30 éven keresztül teljes odaadással és szívének egész szeretetével szolgálta külföldre szakadt magyar testvéreit és nem feledkezett meg nehéz helyzetben élő hazai paptársairól és régi híveiről sem.

Eperjes Ernő 1914. január 28-án született a Sopron megyei Veszékényben, sok gonddal küzdő nagy parasztcsaládból. Nyolcan voltak testvérek, közülük még hárman élnek Magyarországon. És ahogy ennek a kisalföldi tájnak sokgyermekes családjában szokás volt, egy vagy több gyermeküket a szülők Krisztus egyházának szolgálatára szánták. Eperjes Ernő a gimnáziumot a győri bencéseknel, hit tudományi tanulmányait a bécsi Pázmáneumban végezte, ahol 1939. július 7-én szentelték a győri egyházmegye papjává. Ugyanitt szerezte meg a teológiai doktorátust is.

A következő években káplánként működött Hegyeshalomban, továbbá Bősárkányban és Környén mint plébános. 1952-ben kénytelen volt elmenekülni Magyarországról. Münchenbe került és 1952 őszén a Freising-Müncheni érsekség megbízta a müncheni és környékbeli magyarok lelki gondozásával. Ettől kezdve mindenkinek mindene lett, sok-sok ezer magyarnak volt segítője, támasza lelki és anyagi szükséghelyzetében. Münchenben és környékén (Harthof, Leutstatten, Ludwigsfeld, Ingolstadt, Rosenheim, Wasserburg). A hatóságoknál is eljárta érdekükben, ha kellett munkát, állást, lakást szerzett nekik. Volt gondja a hátrányosított, elesett honfitársainkra is. Nem hanyagolta el idős híveinek rendszeres gondozását sem. Karitatív és lelkipásztori tevékenységét folytatta 1984-ben bekövetkezett nyugdíjazása után is.

Ezzel párhuzamosan rendszeresen és mindvégig jelentős támogatásban részesítette magyarországi paptársait is: templomi berendezési tárgyakat, lelkipásztori segédeszközöket, gyógyszert, gépkocsit, könyveket küldött nekik.

Elmondhatjuk róla: adakozó nagy szíve volt. Derűs lényéből kifogyhatatlan emberszeretet áradt, élete végéig őrizte a kedves dunántúli szójejtését és nem felejtjük el azt a meleg, bizalmat ébresztő mosolyt sem, amely ritkán hiányzott az ő egészséges piros arcáról.

Ezrek imái kísérik most, amikor megjelenik az Örök Főpap, Jézus Krisztus előtt. Biztosak vagyunk benne, hogy Az, Akinek egész életét szentelte, most szeretettel öleli magához: „Jól van, én jó és

hűséges szolgám, menj be Urad örömébe!”

Nem véletlen, hogy a szülőfalujában, Veszékényben szeptember 13-án tartott temetésén, amelynek szertartását Pataki Kornél győri püspök és Szakos Gyula székesfehérvári püspök együtt végezte, hozzátartozóin és kiterjedt rokonságán kívül közel 100 oltártestvére, köztük dr. Cserháti Ferenc müncheni plébános utódja, vett részt és a környék többszázfőnyi közönsége kísérte utolsó útjára. (—)

Hírek - események

A vatikáni Szenttéavatási Kongregáció, alapítása 400. évfordulója alkalmából, megjelentette a *szenttéavatási ügyek teljes listáját* „Index ac status causarum” címmel. Az V. Sixtus pápa által történt alapítása (1588) óta a vatikáni szerv 2240 ügyet dolgozott fel, közülük 1530 esetben adták meg az „Isten szolgája” vagy a „tiszteltemlélt” elnevezés használatának engedélyét. A boldoggá, illetve szentté avatottak száma 219, illetve 202, ezenkívül 360 esetben engedélyezték a nyilvános tisztelet formális boldoggá-, illetve szentté avatás nélkül. 4200 vértanút csoportosan avattak boldoggá vagy szentté. Ez a *legteljesebb összefoglaló mű*, amely a boldoggá-, illetve szenttéavatási ügyekről valaha is napvilágot látott.

*

Újabbán a szovjet tag-köztársaságok is engedélyezték nagyobb számban bibliák bevitelét, így pl. az ukrán ortodox keresztények számára 100 ezer bibliát. Nemrég a Szovjetunió, tekintettel a keleti-szláv kereszténység milléniumára, 100 ezer biblia bevitelét engedélyezte a baptista-, és 150 ezer Luther-bibliát a német-mennonita közösségek részére.

*

A román ortodox patriarchátus hivatalosan cáfolta azt a hírt, hogy a patriárkai székesegyházat és székházat lebontják Bukarestben. A patriárka „alaptalannak és provokatívnak” nevezte a hírt hozzáfűzve, hogy a XVII. századi székesegyház és palota „Románia lelki és hagyományos szíve, ennek lerombolása egyszerűen lehetetlen.” Eddig a román főváros építkezései során 13 ortodox templomot bontottak le és nyolcat „eltoltak” eredeti helyéről. M. K.

Márton Áron püspököt gyermekkorában így tanította édesapja imádkozni:

Mikor már béestélyedett
Kérünk Teremtőnk Tégedet,
Mutasd szokott őrzésedet,
Hozzánk kegyelmességedet,
Gaz álmok távolessenek,
Rút látásaink elvesszenek,
Sárkányok megköttessenek,
Testünk ne fertőzze meg.
Engedd ezt nekünk kegyesen,
a Szentlélekkel egyetemben
Élvén örök dicsőségben.

Amen

Fél évszázados szerzetesi szolgálat

BÉKÉS GELLÉRTŐL, ARANYMISÉJE ALKALMÁBÓL

Rendkívüli és gazdag szerzetesi életre tekinthet vissza Békés Gellért pappá szentelésének 50. évfordulóján. Rendkívüli azért, mert mint pannonhalmi bencés 1938-ban vette fel az egyházi rendet, de az 50-ből 44 évet töltött Rómában, nem számítva megelőző 7 tanulmányi esztendejét, az Örök Városban. És gazdag ez az élet azért, mert tanári és lelkipásztori munkássága beláthatatlanul sokoldalú.

Békés Gellért Rómából visszatérve 1940 és 46 között Pannonhalmán tanított, de 1946 óta ismét Rómában él. Itt a bencések nemzetközi rendházában tanítja a világ minden részéből odaérkező fiatal teológusokat. Vezet a Szent Anzelm pápai egyetemnek a II. Vatikáni Zsinat után létesített ökümenikus tanácsát, egyben előadó a Jézus Társaság

által vezetett pápai Gergely egyetemen. Több éven át a Szent Anzelm kolostor perjele volt, szerkeszti a történetéről szóló kötetet és ökümenikus kiadványait.

E teljes embert kívánó, felelősségteljes, nemzetközi tudományos feladatkör mellett sohasem adta fel kapcsolatát magyar rendtársaival, Pannonhalmával sem, ugyanakkor odaadással vesz részt a külföldi magyarság lelki és szellemi gondozásában. 1951-ben Dalos Patrik oratoriánus szerzetessel együtt elkészítette az *Újszövetségi Szentírás új magyar fordítását*, ez időközben 8 kiadást ért meg. 1968-ban verseskötete jelent meg „*Sorsom az Isten*” címmel, majd 1974-ben az „*Istenkeresés — Új utak a teológiában*” című könyve. Ugyancsak Rómában látott napvilágot „*Ökümenizmus*” című munkája a „Teológiai kiskönyvtár” sorozatban. A külföldi magyar értelmiség korszerű keresztény szemléletének kialakítása mellett segítséget igyekszik nyújtani a hazai útkereső értelmiségnek is. Ezzel a szándékkal írta meg „*Krisztusi örömhír — evangéliumi boldogság*” című könyvét, amelyet a budapesti Szent István Társulat adott ki 1982-ben. A Vigilia, hazai katolikus folyóiratnak adott két interjújában részletesen beszámolt a keresztény egységtervek helyzetéről és arról a jelentős ökümenikus szolgálatról, amelyet a magyar hívők körében is folytat. Korát meghazudtoló életerejéből arra is telik, hogy szerkessze a 40 éve Rómában megjelenő keresztény világnézetű és kulturális folyóiratot, a *Katolikus Szemlét*. A külföldön élő magyar egyetemisták és akadémikusok vallási és kulturális gondozását is végzi, mint a *Katolikus Magyar Értelmiségi Mozgalomnak*, a *Nemzetközi Pax Romana* magyar tagszervezetének lelkésze és egyházi tanácsadója.

A ma is teljes aktivitással dolgozó Békés Gellértnek aranymiséje alkalmából szeretettel kívánjuk, hogy tanári és lelkipásztori élete, sok örömet szerző bő termést hozzon még számos kegyelmekben gazdag esztendőn át, Krisztus egyháza, Szent Benedek rendje, valamint a magyarság hűséges szolgálatában. ■

50 ezer hívő vett részt azon az ünnepi szentmisén, amelyet Manila érseke, *Jaima Sin biboros* mondott a „hatalomátvitél” második évfordulóján. A szentmisén megjelent *Corazon Aquino* elnök is. A Fülöp szigetek 57 millió lakosának 80 százaléka katolikus.

*

Prokop Péter Rómában élő pap-festőművész képeiből Magyarországon kiállítások sorozata nyílt meg a nyári két hónap alatt. Előbb Nyíregyházán és az andocsi ifjússági találkozó alkalmából, majd a Balaton déli partján: Kőröshegy, Lelle, Boglár, Balatonkeresztúr templomaiban, végül a kőszegi tárlaton láthatták az érdeklődők a képeket. Olvasóink jól ismerik Prokop Pétert az *Életünkben* megjelent számtalan kitérő írásából is.

*

Különböző vállalatok a „termelékenység emelése” címen be akarják csempészni ismét a vasárnapi munkát Németországban, holott az alkotmány biztosítja erre a napra a pihenést. A legfelső bíróság új ítélete szerint tilos minden olyan munka elvégzése, amelynek karaktere hétköznapi. A megokolás szerint „Az alkotmány meghatározásából hozott törvények szerint a vasárnap célja a munkaszünet és a lélek felemelése, ami merőben különbözik a munkanapok céljától.”

*

Tiltakozások a romániai falurombolás ellen

Svájc fővárosában, Bernben augusztus 27-én mintegy kétezer tüntettek a romániai kisebbségek falvainak barbár megsemmisítési terve ellen. A svájci sajtó, rádió és televízió már hetek óta heves elítélő kommentárok formájában foglalkozott Ceausescu terveivel. A tüntetésre a *Christian Solidarity International*, a *Glaube in der Zweiten Welt*, a svájci katolikus és protestáns egyházak, az *International Helsinki Federation for Human Rights* svájci komitéja, valamint magyar, lengyel, román egyesületek és a politikai élet számos vezető egyénisége szólította fel a közvéleményt.

Délután 3 órakor a főváros összes rangjai megszólaltak és 15 percen át emlékeztettek az Erdélyt fenyegető tragédiára. A parlament előtti nagygyűlésen Dr. Fierz és Dr. Lüchinger, svájci nemzetgyűlési képviselők, továbbá a magyar és más emigráns szervezetek vezetői foglalkoztak beszédekben a román tervek következményeivel, megbélyegezve Ceausescu „bull-dózer-politikáját”. Szeptember 30-ig a tiltakozás alátámasztására, országos aláírás gyűjtést szerveztek.

A berni tüntetés résztvevői végül a román követség elé vonultak, de a memorandum átételét, amelyben összefoglalták követeléseiket, a román követ megtagadta. A berni manifesztáció a követség előtt a székely himnusz eléneklésével zárult.

S. S.

*

A Katolikus Magyar Értelmiségi Mozgalom — Pax Romana levélben fordult a Nemzetközi Pax Romana Mozgalom valamennyi tagszervezetéhez, továbbá számos katolikus egyházi és világi vezetőhöz, szervezethez és támogatásukat kérte annak érdekében, hogy megghiúsuljon a román kormány „területrendezési” terve. Beadványában felhívta a figyelmet arra, hogy ennek a politikának súlyponti célja az Erdélyben élő nemzetiségek, elsősorban az erdélyi magyarság kultúrájának megsemmisítése. A KMÉM levélben hivatkozott az emberi jogokra, a helsinki határozatokra és nem utolsósorban a keresztény humanizmus alapelveire, megbélyegezte a Ceausescu kormány emberellenes politikáját, amely az új korban példátlan barbarizmusával az egyetemes emberi kultúra és civilizáció ellen is irányul. A levélhez csatolták a budapesti tüntetés idegen nyelvű zárnyilatkozatát, a bécsi Magyar Egyházzociológiai Intézet (UKI) tanulmányát az erdélyi magyar és román katolikusok helyzetéről és a Magyar Építészek Szövetségének felhívását a világ építészeihez.

*

A német püspöki kar nyilatkozatot adott ki a román kormány falurombolási terveivel kapcsolatban, amelyben rámutat az érintett lakosság gyökértelen válságának veszélyére; felhívja a figyelmet a gazdasági károokra, amelyek az amúgyis inséges lakosságot sújtják, végül figyelmeztet a nyelvi és kulturális pusztulásra, amely a tervek végrehajtását követni fogja. Egyben felszólítja a nemzetközi közvéleményt és a felelős szerveket, tegyenek meg mindent, hogy a hatalom birtokosai Bukarestben elálljanak terveik keresztülvételétől.

*

Az osztrák egyházak ökumenikus tanácsa táviratban szólította fel Ceausescut, gondoskodjék arról, hogy a román állampolgárok, köztük a kisebbségek is megőrizhessék gazdag kulturális örökségüket. Aggodalommal és megdöbbenéssel vették tudomásul a falvak felszámolásának tervét. Mivel évszázados településekről van szó, jogos az aggodalom, hogy a terv megvalósításával a kormány súlyosan megsérti az emberi jogokat. Ez az eljárás a nemzeti és vallási kisebbségeket életlehetőségeiktől fosztaná meg — mondja a távirat.

seégeket életlehetőségeiktől fosztaná meg — mondja a távirat.

Az Egyházak Világtanácsa Központi Bizottságának Hannoverben tartott tanácskozásain a hit és élet kapcsolatának, továbbá a keresztény egységtörekvések problémáin kívül megtárgyalták a menekültek helyzetét, a környezetszennyeződés, a dél-afrikai apartheid-politika stb. kérdéseit is. Csak egy pontban nem sikerült egyértelmű határozatot hozni: a romániai falurombolás kérdésében. Amikor Tóth Károly református püspök, minden sértő hang nélkül rámutatott a rettenetes helyzetre, amely a falurombolási tervek következtében, elsősorban a kisebbségeket sújtja, Antonie nagyszombeni román ortodox metropolita fenyegetéseivel kikényszerítette, hogy az ügy tárgyalását levegyék a napirendről.

Két Szent István ünnep

ZÜRICHEN

Szeptember 11-én közösen rendezett ünnepen emlékeztek meg a zürichi magyarok, — katolikusok és protestánsok egyaránt — Szent István király halálának 950. évfordulójáról.

A Bruder Klaus templomban volt az ökumenikus istentisztelet, amelyet Csobánczy József plébános és Joób Olivér ev. lelkész mutattak be. Az ünnepi szónok Valentiny Géza prelátus volt. Az összesereglett hívők, mintegy háromezren együtt énekeltek a magyar népeket és a zsoldárokat. A zürichi ökumenikus kórus Golarits István vezényletével Kodály művekkel is hozzájárult az áhítathoz. Szentáldozás és Úrvacsora osztás után az erdélyi és a magyar himnusszal fejeződött be az ünnepség templomi része.

Az utána következő ebéden majd mindenki részt vett és Csobánczy atya a közösség nevében megköszönte a winterturhi magyar asszonyoknak, hogy fáradozásukkal lehetővé tették a finom ünnepi ebédet.

Ezután került sor a kulturális műsorra, aminek középpontjában István király alakja állt. A zeneművészek: Borsody M. operaénekesnő, Tatay Gy. és Szilágyi J.

EGYHÁZZENEI TANFOLYAM FREISINGEN

Fejős Ottó németországi főlelkész meghívására a Münchener Magyar Misszió kórustagjai és a Stuttgart és környéke énekesei — összesen 27-en — továbbképző zenei tanfolyamon vettek részt Freisingben szeptember 10- és 11-én.

Bevezető szavaiban a főlelkész ismertette az új kezdeményezés célját és gyakorlati hasznát. A tanfolyamon — amelyet Zsongor Kálmán, a Kastli Magyar Gimnázium zenetanára vezetett — a bemutatott példák segítségével gregorián énekeket, latin nyelvű liturgiát és különböző magyar egyházi énekeket, zsoldárokat gyakoroltunk, melyeket hasznosítani lehet a magyar istentiszteleteken.

Vacsora után a vendéglátó ház vezetője ismertette a Freising-i dóm és az ún. „Domberg” történetét. Ez utóbbi továbbképző központjában (*Fortbildungszentrum*) voltunk elszállásolva. Az esti szentmisét a Ház kápolnájában Fejős Ottó főlelkész celebrálta. Ezen már énekelünk is a délután tanult anyagból.

Az esti órákat a házi vendéglőben töltöttük, ahol gitár és hegedű hangja mellett magyar szótól volt hangos a helyiség. Másnap délelőtt 10 óráig újból énekgyakorlás volt, utána a közben összeismerkedett kórustagok elbúcsúztak egymástól, mivel a stuttgartiaknak aznap esti fellépésük miatt haza kellett utazniuk.

Szüllő Mária

Ifjúsági lelki hétvége

11 leány és 7 fiú autózott Beierbachba, egy eldugott kis bajor faluba. Ez a Rosenheim melletti község (ill. az egy-szerűvé átalakított parasztház) kiváló környezetet teremtett ahhoz, hogy a „világ zajától távol” valami másról gondolkodjunk, beszéljünk, vitatkozzunk, mint a tanulás, a munka, a fiú-lányok, a ruhák, az autók, a sport, a zsebpénz... stb. A mindennapi gondokon és örömeiken felülemelkedve Istent keressük; a vallással, az imádkozással és az egyházzal való kapcsolatunkat, véleményünket próbáltuk megfogalmazni, megvitatni.

A résztvevők kb. fele-fele arányban a már régóta kint élők, részben kint is születettek, illetve „friss menekültek” voltak. A vártnál kevesebb cserkész vett részt a találkozáson, valószínűleg a 14 éves alsó korhatár miatt. A ki nem mondott felső korhatár 24 év volt. Így

színes, sokarcú, különböző korú, nemű és érdeklődésű fiatalok vártak valamit ettől a lelki hétvégtől, lelki atyánktól, egymástól, egyesek talán önmaguktól és hisszük, hogy lelkük mélyén a Jóistentől is. Hogy mit vártak, vártunk, azt csak találgatni tudnánk, de hogy mit kaptunk, azt megpróbáljuk röviden megfogalmazni, önmagunk okulására s talán mások hasznára.

Müncheneri egyházközségünk életében új színfoltot jelentett ez a próbálkozás: lelkipásztorunk felénk nyújtotta kezét, közénk jött, velünk élt ezen a hétvégén. Sőt tovább megyek: gondolatainkat képes volt nem felülről, hanem belülről a kitűzött célra összpontosítani. A feszes program ritkán nyújtott lehetőséget kikapcsolódásra, egyéni elmélkedésre. A bemutatkozás és az egyéni vélemények kifejtése, éjjelig történő megvitatása, a csoportmegbeszélések- és beszámoló, a bibliai szövegek egyéni feldolgozása, a vasárnapi misére való előkészületek, maga a mise, majd a hétvége kiértékelése, talán éppen ezért sikerült ilyen jól, örök élményt nyújtva minden résztvevőnek.

Kicsit fájó szívvel, de felüldülve, meg-erősödve térünk vissza Münchenbe. Közelebb kerültünk egymáshoz, plébánosunkhoz, az egyházhoz — és Istenhez.

Köszönet érte Cserháti Ferenc plébános úrnak, aki elindította, megszervezte és levezette ezt a lelki hétvéget.

Kriszta és Attila

U. i.: Hétfőn előre köszöntem annak a munkatársamnak, akivel már négy hónapja nem beszélünk. Engem ehhez is hozzásegített ez a hétvége. (A)

AIDS — AZ EGYHÁZ A SZERETET ÉS A MORÁLIS KÖVETELMÉNYEK KÖZÖTT

Dr. Walter Kindermann, az egyházmegyei Caritas nagytanácsának ülésén azt mondta: „Az egész világ óvszerrel való ellátása — az AIDS elleni küzdelemben — nem megoldás. Az óvszer ellen nyilvánított kategorikus ’nem’ elmege a valóságos tényállás mellett. A szemléleteknek ebben a feszültségi zónájában kell az egyházi segítségnyújtásnak megtalálnia és megállnia a helyét a szörnyű betegségtől sújtottakkal szemben. Kindermann felfogását sokan osztják, akik aids-betegeknek segítenek. Meggyőződésük: „Amíg orvosi segítség nincs, elsősorban az egyház kötelessége a beteget a halált legyőző orientálódás irányába vezetni és így kísérni őket rövidülő életükben a halálig. — A továbbiakban hangsúlyozta Kindermann, — ha az egyházi segítők függetlenül saját morális értékelésüktől, toleranciával fordulnak a fertőzöttek és betegek felé, ezek megnyílnak és legtöbbször elkezdenek gondolkodni megtérésükön. Mindenfajta kényszer bizalmatlanságot szül és a beteg ’alámerülését’ eredményezi. Tapasztalatok mutatják — sokszorosan — hogy anonim segítség és szociális gondozás erősíti a betegek felelősségérzetét maguk és mások iránt.

Megjegyzendő: a szeretetszolgálat egyházi munkatársainak morális egyéni beállítottsága nem kell szenvedjen a betegek gondozásánál. Morális előírásoknak nem szabadna gátolni a szeretetszolgálat műveit. Sőt: példájukkal, gondoskodásukkal oda kell vezetni a saját hibájukból megbetegedetteket, hogy idővel maguk is képesek legyenek morális előírások betartására.

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Linz: Keresztelések: Június 16-án Traunkirchenben megkeresztelték **Szabó Tamás** Miklóst, Sz. Miklós és Papp Éva fiát és **Nyíri Miklós Attilát**, Ny. Attila és Lugosi Andrea Zsuzsanna fiát. Ebben az esetben is, mint azt már az utóbbi években nem először tapasztaltuk, egy komoly gondolkodású, felnőtt magyar fiatalemberben támadt fel az igény szent hitünk befogadására. — A **thalhami kápolnában** július 7-én megkeresztelték **Forgács Dávidot**, F. Ferenc és Méhes Zsuzsanna fiát és **Mészáros William Johnt**, M. János és Kazal Tünde fiát. — A Magyar Otthon kápolnájában, július 30-án megkeresztelték **Sütlecz Mariannát**, S. Lajos és Molnár Marianna leányát.

Elsőáldozáshoz vezették **Varga Szabolcsot** július 1-én, Traunkirchenben. A jó felkészültsége v. Balogh Adám hittanár, tanügyi főtanácsos munkájának eredménye volt.

Házasságkötés: A thalhami kápolnában július 7-én eskették **Tóth Péter** és **Rigó Rita** jegyeseket. Szinte már refrénként hangzik — és hála legyen az Urnak érte — az a megjegyzés, hogy ők is azok közé a fiatalok közé tartoznak, akikben újabban feltűnően mély vallásosságok találunk.

Halottaink: Elhunyt **Molnár Anna**, 83 éves korában, meghalt **Barna Lajos**, 50 éves korában. Július 13-án temették a salzburgi temetőben **Varga Tibort**, 63 éves korában. Június 13-án a gyorsfolyású Steyr folyó örvényébe került fürdés közben **Wirleitner Ildikó**, 25 éves honfitársnőnk, hároméves gyermek édesanyja. Nem tudták megmenteni. Július 3-án, a kerékpárja mellett öntudatlan állapotban találták **Rimóczy Tibort** (25 éves). Agyalapi törést szenvedett és eszméletét nem nyerte többé vissza. Július 13-án hunyt el. Nyugodjanak békében!

Innsbruck: Az örök hazába költözött **Storno Vilma**, 85 éves korában, aki egyházközségünknek 30 éven át hűséges pénztárosa volt és az innsbrucki magyar szentmiseknek egyik legbuzgóbb látogatója. A híres soproni múzeum tulajdonosának, **Storno Gabornak** az özvegyét gyászoljuk benne, temetését és a szentmisét július 20-án tartottuk nagy részvét mellett. Azt a sok jót, amit hosszú életében család-jaért és honfitársaiért Pozsonyban, Sopronban és Innsbruckban tett, fizesse vissza neki a gondviselő Jóisten az örök élet örömeivel.

NÉMETORSZÁG

Aachen: A házasság szentségét felvették: **Szent István** napján: **Krasznai Károly** és neje **Csupor Ágnes** budapesti születésű és krefeldi lakosok (Aachen megye). Az új házasságok sok boldogságot kíván Szigeti atya.

Isny: Bartosiewicz Jenő életének 89. évében, augusztus 24-én Isnyben elhunyt. Temetése augusztus 27-én a friesenriedi temetőben volt. Gyászolják: felesége, gyermekei, unokái és a rokonság. Az örök világhosszág fényszedjék neki.

Essen: Házasság: Albert Elemér és **Várnagy Angcia** szentségi házasságot kötött,

augusztus 20-án, az essen Szent Mihály templomban.

München: A keresztesség szentségében részesültek: Kálmándy-Pap Dávid, Máté és Dániel, Kálmándy-Pap Péter és Kálmándy-Pap Éva fiai a Damenstift templomban, augusztus 9-én. — Július 17-én a Damenstift templomban **Károlyi Jennifer**, K. János és K. Mária leánya.

Házasságok kötöttek: Horváth Iván Gyula és Steinbach Mária, augusztus 6-án. **Lozonczy József Attila és Prukker Rita**, július 30-án. **Kálmándy-Pap Péter és Nyerges Éva**, augusztus 9-én, a Damenstift templomban.

Halottaink: Németh Éva Mária, július 4-én, életének 57. évében elhunyt. Temették a Neuer-Südfriedhofban, július 7-én.

Várhelyi-Sekera Marika az egykori Nideraudorf-i magyar leánygimnázium volt növendéke, a világ minden tájára szét-szóródott volt iskolatársai nevében búcsúzik **dr. Eperjes Ernő** főtisztelendő úrtól és mond köszönetet az elhunytak özvetlen jószágáért és gondoskodó szeretetért. Emelje legyen áldott!

MAGYARORSZÁG

Magyar István, nyug. róm. kat. lelkész, 59 éves korában, augusztus 16-án, Vácot váratlanul elhunyt. Földi maradványait augusztus 24-én, a váci alvárosi temetőben helyezték örök nyugalomra. Az engesztelő szentmise áldozatot augusztus 24-én a deákvári Jézus Szíve templomban mutatták be. A megboldogult Cserhátsurányban született, 1929. július 12-én. Teológiai tanulmányait folytatására Pétery József megyéspüspök Innsbruckba küldte. Ott szentelték pappá, 1953. július 25-én. Működött Kismartonban. Felsőőrön 1961-ig. 1961-től Essenben és Kölnben volt németországi magyar lelkész, gimnáziumi hittanár. 1971-től Rocheskyllben plébános, 1977-ben nyugdíjba vonult. Gyászolják: Testvére, sógora és rokonai. Sokan emlékszenek rá, csodáltuk mily hősiességgel viselte betegségét. Foglaljuk imánkba! Nyugodjék békében!

Nádor Albert.

*

Páter Nagy Anzelm, az Egyesült Államokbeli Dallas ciszteri kolostorának volt apátja, augusztus 5-én, 73 éves korában elhunyt. Nagy Anzelm 1915-ben született Bujákon, 1934-ben lépett a ciszterci rendbe, 1941-ben történt pappaszentelése után Rómában szerzett doktorátust. A háború után, amikor rendje további tevékenységét a rendszer betiltotta, előljárói Nyugatra küldték, hogy rendtársai számára, akik hazájuk elhagyására kényszerültek, menedéket keressen. Ezt az Egyesült Államokban sikerült megtalálnia: Dallas püspöke örömmel fogadta a tudós magyar atyák érkezését. Az ő nevékhöz fűződik többek között a város egyetemének megalakítása. A dallasi házat 1963-ban emelték apátság rangjára. Mindebben Anzelm atyáé volt a fő érdem. R. I. P.

Párizsi levél

Kedves Szülők!

Nem kételkedem, hogy gyermekeitek számára a legjobbat akarjátok: jó nevelést, iskoláztatást, orvosi ellátást... Mindez nélkülözhetetlen, de nem elég. Kevés, ha magatokat és gyermekeiteket csak egy pár évtizedre akarnátok „bebiztosítani”.

Ezért a jó szülők, akik gyermekeik felé Isten szeretetét és tekintélyét képviselik, már a bölcsőtől arra törekszenek, hogy gyermekük Istenben örök életet találjon. A vallásos nevelés tehát nektek, szülőknek, elsőrendű joga és kötelessége. Azáltal, hogy az iskolából kiszorították a hittant és környezetünk egyre istentelenebb, csak növeli felelősségeteket. Ha, tehát arra kérlek benneteket, hogy hozzátok el szombatoként hittanórára gyermekeiteket, akkor ezzel munkátokban akarok segíteni.

Misszióink ezzel a szolgálattal gyermekeitek javát keresi; nemcsak a túlvilágra, hanem már erre az életre is. A hittanórán reménnyel, szeretettel és vallási ismeretekkel gazdagítjuk gyermekeitek világát és ellensúlyozzuk, illetve ki-egészítjük az iskola-utca, tévé és barátikör egyoldalú befolyását. Tudatosítani akarjuk minden gyermekben, hogy életének van értelme. És mindezt ma-

gyarul, hogy gyermekeitek kétnyelvű maradjon, hiszen kettő több, mint egy. Amikor majd gyermekeitek későbbi életében a problémák jelentkeznek, hálásak lesznek, hogy keresztény hitünk támaszt és világos útmutatást ad... Ne feledjétek, „ki istentelenséget vet, nihilizmust arat”.

Szeretettel és tisztelettel:

Molnár Ottó, káplán

EGY MONDATBAN

● **Bosco Szent János**, az ifjúság zseniális nevelője halálának 100. évfordulóján II. János Pál pápa Torinóba látogatott, felkereste Don Bosco sírját, ellátogatott szülőfalujába és találkozott a szalézi rend-, valamint a rend női ágának, a „Segítő Szűzanya” kongregáció tagjaival.

● „A szeretet misszionáriusa” — Teréz anya rendje, — már 80 országban tevékenykedik; a tagok száma meghaladja a háromezretet és 350 házuk van.

● **Bányász Rezső**, a magyar kormány szóvivője szerint 158 személy ül börtönben katonai szolgálat megtagadása miatt; ebből 146-an a Jehova tanúhoz tartoznak, 6 katolikus, egy-egy nazarénus és adventista.

Gyurás István ezüstmisé

P. Gyurás István SJ. 1988. június 25-én ünnepelte ezüstmiséjét Ulmban, a belvárosi Szent Mihály plébánia templomban. Német részről Josef Kaupp esperes-plébános és Hiemesch Richard ünnepeltek vele a hálaadó istentiszteleten, míg oltártestvérei közül Ft. Horváth János Stuttgartból, Ft. Kőmíves János Augsburgból jöttek el a jeles napra.

A szentmise után bensőséges ünnepség keretében köszönték meg a hívek pástoruknak sokéves fáradozását. A felköszöntők sorában gratulált a jubilánsnak a németországi magyar főlelkész is, köszönetet mondva a magyar papság, s egyben a német püspöki kar nevében is. P. Gyurás István tíz városban misézik

rendszeresen, kettőben időnként: nagyobb ünnepek alkalmával. Területén a Rottenburg-Stuttgarteri egyházmegye 13 esperesi kerülete található, földrajzi okból pasztorál néhány olyan városban is, amelyek a Freiburgi érsekséghez tartoznak. Több mint kétezer hívét nagy szeretettel és lelkesedéssel látja el — sok utazás közepett, akik — tőlük telhetően — támogatják lelkészüket. Major Zsuzsa titkárnő mindenben támogatja szervezési, de vallásos téren is. Ahol lelkes a lelkész egyházi munkában, megterem a magyarság virága is. Például egy aranyos kislány-népitáncscsoport képében — akik fel is léptek a jeles ünnepen.

F. O.

A RUHRVIDÉKI MAGYARSÁG ÜNNEPE

(Az alábbi beszámolót anyagtorlódás és nemvárt technikai nehézségek miatt csak most tudjuk közölni. A késelemért az érintettek szíves elnézését kéri a Szerkesztő.)

A Ruhrvidéki Magyar Katolikus Egyházközség május 15-én ünnepelte Anyák Napját. Ezen a napon volt az elsőáldozás is.

Az ünnepség du. 5 órakor istentisztelettel kezdődött az essen Szent Mihály templomban az elsőáldozók és magyar népviseletbe öltözött fiatalok bevonulásával. A menet élén a legények vitték az Egyházközség két Mária-zászlóját: a magyar koronás, angyalos Mária-zászlót és a Vluyn-i Patrona Hungariae-t. Ez utóbbi zászlót még „ötvenhatosok” csináltatták első kis megtakarított pénzcsekjükből. A szentmise felajánlásakor a Magyar Asszonyok Karitativ Körének kórusa énekelt az „Ó Mária, Isten anyja...” kezdetű éneket.

Mise után ünnepi műsor volt a kultúrteremben. A cserkészek nevében **Laffers Katinka**, az óvodások nevében **Moór Krisztina**, a hétvégi magyar óvoda vezetője és egy kis óvoda lányka köszöntötte az édesanyákat. **Wollenhaupt Stefánia** németül mondott anyánapi köszöntőt, **Schwarz Alexandra** pedig magyarul, majd németül szavalta el Petőfi: „Füstbe ment terv” című versét. A felnőttek közül **Henye Katalin** és **Henye Margit** tanárnők művészien szép szavataikkal gyönyörködtették a közönséget.

Az ünnepségen mutatkozott be az egyházközség keretében alakult magyar népi táncscsoport is. Három táncot mutattak be: Karádi rezgőt, Szigetközi kánasztáncot és egy lakodalmas párnatáncot. A zongorakíséretet a táncokhoz **Marenbach Helmut**, az egyházközség orgonistája szolgáltatta. A táncscsoport vezetője, **Jákli-Kovács Enikő**, nagy elismerést kapott szép sikert elért munkájáért az ünneplő közönségtől. A jólsikerült ünnepség befejezésül kalocsai népviseletbe öltözött leányaink minden jelenlévő édesanyának egy szál piros rózsát adtak szeretetük jeléül.

M. M.

INNSBRUCKI HÉTVEGE

A Katolikus Magyar Értelmiségi Mozgalom (KMÉM) hagyományos őszi találkozója október 28-tól 30-ig (péntek estétől vasárnap délig) tartja Innsbruckban, a Haus der Begegnungban. Téma: az elidegenedés. Előadók: **Lukács László** (Budapest), **Erkel Eszter** (Zürich), **Boór János** (München). Jelentkezés, bővebb felvilágosítás a következő címen: **Hanak Beatrix, Richard Wagner Str. 3, A-6020 Innsbruck.**

ERDÉLYI ÉLMÉNY

Köztudomású, hogy a román hatóságok mindent elkövetnek az Erdélyben élő magyar nemzetiség felszámolására, elrománosítására. De tudjuk a történelemből azt is, hogy Erdély népének a múltban is már sok nehéz helyzetben kellett kiállnia hazájáért, vallásáért. Ennek szép példája volt az a szentmise, amelynek tanúja voltam 1987 húsvétján, nem messze Marosvásárhelytől.

A kicsiny magyarlakta falu fölött egy a XVII. században épült templom áll, körülötte temető. A régi sírok között oltárt állítottak föl, mert a kis templom ezen a napon nem tudta volna befogadni a környező falvakból oda zarándokló híveket, akik nagy áhítattal hallgatták a magyar szóval hirdetett igét, a magyar nyelven bemutatott szentmisét. Fokozta a hangulatot a falucska papjának bátor szentbeszéde, melynek keretében elmondta a „Boldogasszony Anyánk...” kezdetű ősi Mária-ének szövegét, de a „Magyarországról, édes hazánkról...” kezdetű sort így változtatta meg: „Kicsiny falunkról, szegény népedről...” hogy a rendőrség mindig mindenütt jelenlévő besúgója ne kapjon „használható” adatot.

A szabad földön élő magyarság ne feledkezzen meg Erdélyről, és ha másképp nem tud segíteni, foglalja imába Erdély szenvedő magyarságát.

Sándor Koppány

GYŪJTÉS

AZ ERDÉLYI MENEKÜLTEKNEK

A Magyarországra menekült és a még Erdélyben élő magyar testvéreink megsegítésére gyűjtést indítunk, amelyet a nemzetközileg ismert egyházi szervezet, a „Speckpater” segélyszervezete közvetlenül juttat el a rászorulókhöz. Az adományokat e g é s z E u r ó p á b ó l a következő csekk számlára kérjük befizetni: **Kirche im Not Ostpriesterhilfe Deutschland e.V. — Ungarnhilfe-Siebenbürgen —, Postgiroamt München, BLZ 700 100 80, Konto-Nr.: 3481-809.**

Az „Ungarnhilfe-Siebenbürgen” megjelölés feltétlen szükséges, így nem lehet a befizetett összeget más célra felhasználni!

A R T

DÉMÉNAGEMENTS S. A.

Szállítási vállalat

Szállítások belföldre és külföldre, tengerentúlra — légiszállítással is — költözködés, bútorraktározás, külföldi szállítványoknál a vám elintézése.

Magyarországra is szállítunk! Az összes keleti és nyugati államokba oda - vissza szállítunk.

Magyarországi képviselőnk: **TRANS COOP**, Honvéd utca 28, 7400 Kaposvár. ☎ 0036 (82) 13 - 877.

Magyaroknak kedvezmény! **ART Déménagements S. A.**

2 rte du Grand Lancy

CH - 1211 Genève 26

Telefon 0 22 / 43 36 32 (magyarul is!)

Privát cím: **Keresztész László**

58 rte de Vervier

CH - 1227 Carouge, GE

Telefon 0 22 / 42 98 36 este 7 óra után

MAGYAR HENTESÁRÚ!

Jóminőségű árúinkat mindenhol ismerik!

RENDELJEN ÖN IS! HAZAI ÍZEK!

Friss töpörtyű	1 kg	16.—
Friss kolbász	1 kg	15.—
Füstölt kolbász	1 kg	18.—
Száraz kolbász	1 kg	20.—
Ha elégedett, mondja el barátainak!		
Orig. Pick-szalámi	1 kg	32.—
Orig. "Szegedi" paprikás szalámi		32.—
Finom "Debreceni"	1 kg	18.—
Paprikás "Pusztai" szalámi	1 kg	18.—
Krakau paprikával v. nélkül	1 kg	12.—
Fokhagymás sonkaszalámi	1 kg	18.—
Sonkaszalámi Pol. Árt. 90 % sovány		22.—
Füstölt disznósajt paprikával	1 kg	12.—

Üzemünkben szeretettel várjuk!
Próbavásárlásnál 10 % árengedmény!

Szállítunk utánvétellel vagy számlára.
VIKTOR PÁL hentes-mester
7063 Welzheim, Lerchenstr. 29
Telefon (éjjel-nappal): (071 82) 67 36

„TÉTÉNY” Ungarische Spezialitäten

— Inh.: O. Bayer —

Kreitmayrstr. 26 - 8000 München 2
Telefon: (0 89) 1 29 6393 és 4 30 44 98

NYITVATARTÁSI IDŐ:
csütörtökön, pénteken 8.30—18.00 óráig
szombaton 9.00—13.00 óráig.

Somlói juhfark		8.90
Balaton olaszrizling	1 liter	5.70
Balaton kékfrankos	1 liter	5.70
Debrő hárslevelű		6.80
Badacsonyi kéknylelű		7.20
Badacsonyi szürkebarát		7.30
Soproni kékfrankos		6.80
Villányi burgundi		7.30
Csopaki rizling		6.80
Zöldszilváni		7.30
Tokaji aszú 4 puttonyos		14.50
Tokaji aszú 3 puttonyos		12.50
Tokaji szamorodni		10.50
Vilmos körtepálinka		24.50
Kecskeméti barackpálinka		27.—
Cseresznyepálinka		24.50
Kosher szilvapálinka		32.—
Beverage Bitters (Unicum)	0.5 liter	16.—
Pick szalámi	1 kg	27.—
Csabai	1 kg	25.—
Gyulai	1 kg	23.—
Házi kolbász	1 kg	19.—
Disznósajt	1 kg	12.50
Véres- májas hurka	1 kg	12.50
Tarhonya, kockatészta	½ kg	3.80
Paprika káposztával	0.7 liter	4.90
Paprika káposztával	2 liter	10.50

MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK

NAGY VÁLASZTÉKBAN,

olcsó áron raktárról. Kérje árlistánkat.
JOSEF UDVARHELYI ☎ (0911) 35 79 21
Virchowstr. 45 D-8500 Nürnberg 10

„INSTITUT MADELEINE”

Ön talán nem magányos, de ismerősei között bizonyára akad, aki az. Kérjük, adja át címünket bizalommal! Társkeresés, házasság — teljes diszkrécióval. — Kérje díjtalan tájékoztatónkat! Wegenerstr. 6, D-8000 München 45. Telefon (0 89) 3 11 66 22

Apróhirdetések

München belvárosában egész napra magyar bejárónőt keresek két gyermek (1½ és 6 éves) mellé, háztartási munkára. Gyermekszereplő, megértő, megbízható asszonyt szeretnék. Tel.: Frau Sisa, (0 89) 21 34 29 98 (napközben); (0 89) 201 43 63 (este és hétvégén).

Budapesten, budai zöldövezetben, panorámás kertés családi ház, ami renoválás után 2 generációnak megfelel. Eladnám, vagy elcserélném bárhová. Minden megoldás érdekel. „Megegyezünk” jellegre a kiadóba, vagy NSZK (02421) 50 12 98.

Korai 40-es nő, szívesen vállalná gyermekek vagy öregek felügyeletét/gondozását, illetve háztartás vezetést 6—12 hónapra, elsősorban Nyugat-Európában. Jelige: „Budapesti”.

Egyedülálló, idősebb személyek gondozását teljes ellátással vállalom Burgenlandban. Részletes felvilágosítást kérők irjanak „Pecskefészék” jellegre a kiadóba.

Plébánost keresünk a zürichi kat. Szent István egyházközségnek! Jelentkezéseket kérjük a szerkesztőségbe, „Zürichi plébános” jellegre.

NSZK-ban élő, 38 éves férfi, 178/77 kg, nemdohányzó banktisztviselő várja vidám, melegszerű hölgyek fényképes leveleit házasság céljából. Jelige: „Olimpia”.

Választ várom annak a korrekt, értelmiségi, 70-es úrnak, aki levelezne egy jó megjelenésű, fiatalos, idegen nyelvet beszélő, vallásos, házias asszonnyal. Szimpátia esetén házasság lehetséges. „Szeptember végén” jellegre a kiadóba.

56 éves, 182 cm, diplomás, természetet és utazást kedvelő férfi keresi Öt, Strassbourg és Bazel között. Jelige: „J'attendrai”.

Fényképes magyar levelezési társaság keres korhatár nélküli tagokat, házasság, társasutazás céljából. Kérem írjon az alábbi címre és kérjen részletes felvilágosítást. Cím: Dobor Etelka, Frejs Wäg 10, S- 145 71 Norsborg, Sweden.

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után tudunk közölni!

LAKÁS MAGYARORSZÁGON!

Hazatelepülőöknek, nyugdíjasoknak, üzletembereknek.
Vezérképviselő Európára és Afrikára (kivéve NSZK):
INTERCOMP, Postfach 430,
CH-1211 Genève 1, ☎ (22) 32 39 37

BŐRRUHÁZATI ÜZLET NYÍLT!

Nagy választékban kapható: nappa bőrből készült modern női kosztümök, több színben, háromnegyedes kabátok, szoknyák, nadrágok és férfi rövidkabátok, több színben. Magyaroknak 10 % árengedmény!
Majoros Terézia, München 2, **Ergießerstr. 16** (Stieglmaierplatz közelében). Telefon: (0 89) 5 23 69 53. — Nyitvatartási idő: hétfőtől péntekig, 10—18 óráig, szombaton 9—13 óráig.

Fejős Ottó: MEGKÖVESEDEK (1984) és ÁTTETSZŐ FÉNY (1986) című verses kötetei kaphatók az Életünk kiadóhivatalában, kötetenként 21.— DM árban.

BÉLYEGGYŰJTŐK!

Minden magyar bélyegét hiányjegyzék alapján szállítunk! — Kérje ajánlatunkat! —
Specialitások: Levelek - Ritkaságok - Zeppelinrepülések - Tévényomatok - Különlegességek állandó vétele és eladása.

Kérje díjtalan készletjegyzékünket. Postacím: TAL AG Abt. Philatelie Postfach 631, CH-9001 St. Gallen

Kiadóhivatalunknál kapható könyvek

Mindszenty József: Napi jegyzetek, 480 o., vaszonk. § 15.— DM 32.—
Mindszenty József: Hirdettem az Igét (1944—1975). — 300 oldal, vaszonkötésben § 10.— DM 20.—
Mindszenty Okmánytár: Mindszenty tanítása. 313 old. § 8.— DM 15.—
Mindszenty Okmánytár: Mindszenty áldozata. 320 old. § 8.— DM 15.—
Mindszenty József: Esztergom a Primások városa. 135 oldal. § 8.— DM 15.—
Vecsey József: Emlékezés Mindszenty bíboros édesanyjára. 255 oldal. § 8.— DM 15.—
Mindszenty Dokumentation: Ungarns Kirche im Kampf (II) 335 oldal. § 8.— DM 15.—
Der Prozeß. Mindszenty Dokument. (Dr. Vecsey) 400 oldal. § 8.— DM 15.—
Közi Horváth József: Mindszenty bíboros, zsebkönyv. § 4.— DM 6.—
Az irodalom világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 oldal, vaszonkötésben § 10.— DM 20.—
Szállításnál + portóköltés.
Megrendelhető:
az „ÉLETÜNK” kiadóhivatalánál
Oberföhringer Straße 40
D-8000 München 81 W. Germany

HAZAI HENTESÁRÚ

1 kg Kolbász, füstölt, száraz	18.—
1 kg Kolbász, frissen füstölt	16.—
1 kg Véreshurka rizsával	12.—
1 kg Májshurka rizsával	12.—
1 kg Disznósajt	14.80
1 kg Tokaszalonna	10.80
1 kg Húsos vastagszalonna	14.—
1 kg Tepertő	16.—
1 kg Füstölt borda	12.—
1 kg Füstölt sonka	24.—

A szállítás utánvételes.
5 kilón felüli rendelésnél portómentes.
Külföldre nem szállítunk!
MICHAEL TAUBEL, Metzgermeister
Peter Rosegger Str. 3, 6710 Frankenthal/Pf.
Telefon: (062 33) 6 26 93

Rupp László hités törvényszéki fordító, vállalt fordításokat magyarul németre és németről magyarra, 8000 München 1, Postfach 162. Telefon: (0 89) 53 02 35.

M. SZERDAY - Metropolitan Buchhandlung

KÖNYV ÉS HANGLEMEZ	Sfr
Harsányi: Magyar Rapszódia	69.—
Gerald Paul: Te meg én	29.—
Fügedi: Kolduló barátok, polgárok, nemesek	28.—
Malonyai: A magyar nép művészete	
1—5 kötetig	1.290.—
Fábrí: Az irodalom magánélete	27.—
Györffy: István király és műve	49.—
Tempefői: A befalazott Madonna	
I.—II. kötet	80.—
Ipolyi: Magyar Mytológia (hásonmás kiadás)	30.—
Tolkien: A Gürük Ura, I—III. kötet	48.—
Thackeray: Hiúság vására	38.—
Dreiser: Carrie drágám	25.—
és még sok ezer könyv és hanglemez kapható. * Kérje katalógusunkat — postai válaszkupon ellenében megküldjük.	
M. SZERDAY - Metropolitan Buchhandlung Teichweg 16, CH-4142 Münchenstein-Schw. ☎ 0661/46 59 02, külföldről: 0041/61 46 59 02	

Csontos, Gózon, Tolnay...
MAGYAR FILMEK VIDEON!
Kérésre információt küldünk!
ADÁMFI VIDEO, ☎ (02 41) 17 33 55
Postfach 29, 5100 Aachen

ŐSZI KÖNYVAJÁNLATUNK

BIBLIA. Ó- és Újszövetségi Szentírás	48.—
CHESTERTON: Péter Brown ártatlansága (irodalmi értékű krimi)	7.50
CHESTERTON: Péter Brown bölcsessége	7.20
FARKASALVY: Az Evangélium Szent János szerint	14.70
HAMANN: Igy éltek az első keresztények	10.80
HETENYI-LELOTTE: Beszélgetés a Mesterrel, ifjúsági imakönyv	12.90
HOZSANKA. Teljes kottás népekenekönyv	8.40
KEPES BIBLIA szemelvényekben fiataloknak	20.—
MÉCS: Aranygyapjú. Válogatott versek	21.60
OPALÉNY—BALÁZS: Újszövetségi konkordancia	42.—
SZABÓ: Arcod kereselem, Isten-keresők vallomásai	15.—
SZÁNTÓ: Boldog Gizella első magyar királyné élete	16.80
SZEBENI—LUKÁCS: Hazai szerzetesrendek képekben	39.60
Szent István tisztelete. Eletrajz és imák	4.80
Új aranyhárfák. Versek gyűjteményi és családi alkalmakra	36.—
Zarándokkönyv. Lelkiolvasmányok, misék, gyónás, kegyhelyek	4.25
Megrendelését készségezen teljesíti a Katolikus Magyar Sajtó Munkaközösség német rövidítéssel KUPA, Distelfinkweg 21, D-8000 München 60, ☎ (089) 8 11 14 24	
— Kérjen ingyenes árjegyzékét! —	

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Oberföhringer Str. 40.
D-8000 München 81
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38
Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főlelkésziség.
Főszerkesztő: P. Szőke János.
Felelős szerkesztő:
Fejős Ottó.

Redaktion und Herausgeber:
die Ungarische Oberseelsorge,
Oberföhringer Str. 40,
8000 München 81,
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38.

Chefredakteur: P. János Szőke.
Verantwort. Redakteur:
Ottó Fejős.

Abonnement: DM 20.— pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 30.—

ELŐFIZETÉS:

Az Életünköt a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és náluk is elküldik!

Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

Előfizetési ár egy évre DM 20.— vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentúlra légi postával DM 30.—
Lapzárta: minden hónap 15-én.

Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.
Postscheckkonto München:
Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80

Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto
Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,
Konto-Nr. 145 857 - BLZ 700 202 70

Kath. Ung. Seelsorge „Életünk”.
Erscheint 11mal im Jahr.

Druk: Danubia Druckerei GmbH,
Ferchenbachstr. 88 - 8000 München 50

Beilagenhinweis: zu dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei. — A kiadványhoz körlevelet mellékelünk.

ELŐFIZETŐINK ÉS HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetéseket, átutalásokat nem bankkontra, hanem postacsekkontra kérünk. Kath. Ungarn-Seelsorge München, — Sonderkonto, Postscheckamt München, Konto-Nr. 606 50-803.

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN!

Hirdetési díjak 1986. november 1-től:
Apró-, házassági-, általános hirdetés ára soronként (kb. 40 betű) DM 5.—
Jelige portóval DM 5.—
Külön kívánságokat esetenként árazunk.
Üzleti hirdetések soronként DM 8.—
Nagybetűs (kétsoros) sor DM 16.—
Keretben megkezdett 5 cm-enként DM 10.—

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.
Egymásután háromszoros hirdetés esetén 10 % kedvezmény.
Egymásután hatszoros hirdetés esetén 20 % kedvezmény.
Egy évi hirdetés esetén 25 % kedvezmény.

A névvel megjelölt cikkek nem minden esetben felelnek meg a szerkesztőség véleményének. Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza.

Hivatalos órák a hirdetésekkel és az erdélyi segélycsomagokkal kapcsolatban: hétfőtől-péntekig, 10.00—15.00 óra között. Kérjük kedves olvasóinkat, hogy csak ez időben érdeklődjenek telefonon.

DIÓSZEGHY TIBOR, hités tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar. Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, valamint peres ügyekben segít. Daimlerstr. 249, D-4040 Neuss. Telefon: (021 01) 54 13 17.

NEMZETŐR KÖNYVEK

Gloria victis 1956—86,	DM
3. kiadás, 156 oldal	20.—
Független Fórum — Szamizdat antológia, 336 oldal	35.—
Szolzenyicin: Gulag szigetsoport II 580 oldal	25.—
Makra Zoltán: Honvédelmi miniszterek szolgálatában	24.—
Teilhard de Chardin: Tudomány és Krisztus, 294 o., fele áron, portóval	12.—
— Az emberi energia, 250 oldal fele áron, portóval	12.—
(Mindkét könyv P. Rezek Román † OSB fordításában.) Megrendelhető a könyv árának egyidejű be- küldésével: Nemzetőr, Ferchenbachstr. 88, D-8000 München 50, BRD címen.	

Öreg ékszerek,
ezüst használati tárgyak,
komplett evőeszközök,
tálcák a K.ú.K. időből
nagy választékban.

VÉTEL & ELADÁS!

Ludwig-Thoma-Str. 13
8183 ROTTACH-EGERN
Tel. 080 22/54 41

Janos Toth

IKKA AJÁNDÉKSZOLGÁLAT MAGYARORSZÁGRA

SZÍNES TELEVÍZIÓK RÁDIÓ — MAGNÓK

ITT - Selectronic, Fisher, Panasonic, Sanyo, Toshiba, Hitachi, Sharp gyártmányok a „RAMOVIL” vállalat készleteiből.

Mélyhűtők, jégszekrények, mosógépek és egyéb háztartási gépek vámmentes kiszállítása Budapesten ingyenes, vidékre 21.— DM.

Új szolgáltatás: A MAGNUS GmbH telefax száma 06101-44860. Gyors rendeléseket telefaxon fogadunk és telefaxon továbbítunk! Kérje részletes árlistánkat, — postafordultával megküldjük.

Befizetések: M A G N U S GmbH „IKKA - Sonderkonto”

Bad Vilbeler Volksbank, Konto - Nr. 10 4419 324, BLZ 518 613 25

MAGNUS
G.M.B.H.
INTERNATIONALE REPRÄSENTANZ

MAGNUS GmbH
6000 FRANKFURT / M. 56
Im Feldchen 35
Telefon (061 01) 4 77 12
Telex: 4 18026 reise-d